

ЗМІСТ

Засідання двадцять друге, ранкове (Четвер, 22 березня 2018 року)

Складення присяги народним депутатом України Побочіх М.О.	...4
Заява фракції Радикальної партії та «Об'єднання «Самопоміч»	...4
Внесення змін до законів України:	
«Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища	...6
«Про регулювання містобудівної діяльності» щодо продовження терміну прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт	...12
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері містобудування»	...16
Внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень	...24
Ратифікація:	
Листа про внесення змін № 2 до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська»)	...34

Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком	...36
Прийняття постанов:	
«Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Савченко Н.В.»	...41
«Про надання згоди на затримання народного депутата України Савченко Н.В.»	...41
«Про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) стосовно народного депутата України Савченко Н.В.»	...41
«Про Заяву Верховної Ради України стосовно невизнання Україною легітимності виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України – Автономній Республіці Крим та місті Севастополі»	...79
Включення законопроектів до порядку денного сесії	...76

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
22 березня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу зайти до залу, зайняти свої робочі місця і підготуватися до реєстрації.

Шановні народні депутати, прошу взяти участь у реєстрації і зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 340 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження наших колег. Хочу привітати Ольгу Вадимівну Богомолець з днем народження. Пані Олю, вітаю вас з днем народження. Анатолія Сергійовича Матвієнка, фракція «Блок Петра Порошенка». Пане Анатолію, вітаємо вас з днем народження. Вадима Івановича Підберезняка (*Оплески*). Пане Вадиме, вітаємо вас з днем народження. Вітаємо всіх іменинників.

Шановні колеги, хочу повідомити хорошу новину від наших європейських союзників. Учора комітет Європарламенту схвалив поправки до газової директиви, за якими правила Третього енергопакета повинні поширюватися і на морські газопроводи, що зв'язують ЄС з третіми країнами. Таке регулювання може заблокувати будівництво «Північного потоку-2», і це важливий крок до припинення проекту «Північний потік-2». Тепер ми чекаємо рішення Європарламенту. Я закликаю всіх наших колег, європейських парламентаріїв підтримати це рішення.

Шановні колеги, також хочу сказати, що сьогодні у Верховній Раді ми відзначаємо четверту річницю створення Національної гвардії України. Чотири роки тому, 2014 року, у критичний для держави час я мав честь доповідати з парламентської трибуни проєкт Закону «Про Національну гвардію України». Тоді в умовах початку російської

агресії Національна гвардія створила ключові підрозділи, що дало можливість піти на фронт добровольцям, які зараз присутні з нами в залі. Сьогодні ми вшанували пам'ять чотирьох молодих гвардійців, які загинули 31 серпня 2015 року на площі Конституції під стінами парламенту, та сотні героїв – бійців Національної гвардії, які загинули у новітній російсько-українській війні. Щиро вітаю наших гвардійців. Слава Національній гвардії України! Слава Україні! Перемоги нам!

Хочу повідомити, що сьогодні до нас долучається ще один колега народний депутат. 20 березня 2018 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України Побочіх Михайла Олександровича, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, включеного до виборчого списку Політичної партії «Народний фронт». Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Побочіх Михайло Олександрович.

Будь ласка, пане Михайле.

ПОБОЧІХ М.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава! Вітаю.

Отже, колеги, ми розпочинаємо засідання. До президії надійшла заява про перерву від двох фракцій – Радикальної партії та «Об'єднання «Самопоміч», – які готові замінити перерву на виступ з трибуни.

Перед тим як перейти до першого питання порядку денного, запрошуюю до виступу Олега Ляшка. Прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Будь ласка, 3 хвилини.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні українці! Шановні колеги депутати! Сьогодні четвер, і український парламент, на превеликий жаль, досі не спромігся прийняти рішення про засудження виборів Президента Росії в окупованому Криму. Ми вважаємо, що це принижує Українську державу і парламент. Коли ми вимагаємо від усього світу засудження цих виборів, просимо в нього підтримки, натомість український парламент через протистояння, через різні політичні чвари не здатен прийняти елементарного рішення. Прошло п'ять днів після виборів, а ми й досі не висловили своєї позиції.

Мені це нагадує ситуацію в 2008 році, коли тодішній український парламент також не спромігся прийняти рішення про засудження російської агресії проти Грузії. У результаті російський чобіт топче сьогодні українську землю. Яке ми маємо право, насамперед моральне, вимагати від світу підтримки, коли ми самі не здатні сказати правди, коли ми самі не здатні прийняти рішення, що засуджують російські вибори в Криму.

Тому наша фракція вимагає від фракцій коаліції, які й досі не можуть між собою з'ясувати формулювання цього рішення, і я звертаюся до Голови парламенту сьогодні невідкладно внести на розгляд проект постанови і прийняти його. Ми вважаємо це приниженням українського парламенту, демонстрацією нездатності приймати консолідуючі рішення на захист української державності та національних інтересів. Якщо ми в українському парламенті не можемо прийняти рішення і засудити вибори російського Президента в окупованому українському Криму, у нас немає жодного морального права просити підтримки у світу.

Я вважаю, це нечесно й аморально для політиків, які свої політичні інтереси ставлять на перший план, замість того щоб сказати елементарне: оце чорне, а це біле, це окупація, а це незаконні вибори, це несправедливо, це нечесно. Ви між собою з'ясовуйте стосунки,

а мільйони українців дивляться на вас і дивуються, чи вам це байдуже, чи у вас немає елементарного почуття і усвідомлення власної відповідальності. Цілий ряд країн Європи і світу вибори не визнали і засудили. Український парламент, який мав би зробити це першим, досі цього не зробив. Це свідчить про рівень безвідповідальності, який панує в цьому залі, рівень безвідповідальності влади і політичних еліт.

У 2014 році наша фракція ініціювала визнання Росії країною-агресором. Міністерство закордонних справ України тоді заявило, що вони заперечують, а сьогодні кажуть, що вже готові підтримати. Люди добрі, якщо ви не будете прогнозувати далі свого носа, якщо ви не усвідомлюєте наслідків своїх дій, тоді для чого ви сидите в цьому парламенті? Чому ви йдете до влади? Чому ви обманюєте українців?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу повідомити всіх народних депутатів, що перед сьогоднішнім засіданням я провів нараду з головами фракцій коаліції і з головою Комітету у закордонних справах. Нами було прийнято рішення, що той текст заяви, який учора був підготовлений комітетом, сьогодні буде поставлено на голосування і підтримано.

Отже, текст заяви, підготовлений комітетом, буде підписаний членами комітету, і я переконаний, що його підтримають усі фракції в цьому залі. Український парламент відповідальний і рішучий у своїх рішеннях. Сьогодні заяву буде підтримано.

Колеги, коли буде розглядатися питання про включення до порядку денного сесії, ми щодо цього проекту постанови приймемо рішення. Зараз його роздадуть у залі, і я впевнений, що ми його підтримаємо всіма фракціями. Отже, колеги, я в кількох словах розкажу вам про нашу роботу на сьогодні. У порядку денному першим блоком стоять питання щодо будівництва та містобудування, як ми і планували. Регламентний комітет щойно завершив свою роботу, і треба близько однієї години для того, щоб підготувати документи і ми змогли перейти до питання скасування депутатської недоторканності. За цей час ми зможемо розглянути кілька питань щодо містобудування та екології.

Щойно будуть роздані результати рішення регламентного комітету, я невідкладно, користуючись своїм правом, поставлю на розгляд питання про скасування депутатської недоторканності. Після того я запропоную, щоб зал підтримав включення до порядку денного та прийняття рішення питання щодо КПК. Пригадуєте, це те, що ми не змогли пройти минулого тижня, – законопроект [№ 8151](#), також законопроект [№ 7550](#) щодо розподілу посад у комітетах Верховної Ради України, законопроекти [№ 8120](#) і [№ 8120-1](#) про відтермінування е-декларування для громадських активістів. Сподіваюся, що ми зможемо об'єднатися навколо цих питань, вони зазначені у порядку денному, і я впевнений, що всі фракції вивчили їх і змогли до них підготуватися.

Сьогодні також ми маємо прийняти ряд дуже важливих ратифікацій. Колеги, після розгляду першого або другого питання я запропоную скасувати перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин і проситиму всі фракції підтримати цю пропозицію. Оскільки доповідь Генерального прокурора триватиме довше, ніж звичайно, прошу всіх підтримати цю ідею.

Зараз ми переходимо до першого питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» ([№ 4551](#)). Це повторне друге читання, яке не потребує спеціальної процедури.

Я запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Дзюблика Павла Володимировича.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановний головуючий, шановні колеги! На ваш розгляд у повторному другому читанні пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» ([№ 4551](#)).

Метою зазначеного проекту є врегулювання питання передачі окремих повноважень у сфері природно-заповідного фонду від територіальних органів центрального органу виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища, які ліквідовані, до відповідних органів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

До проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» надійшло 28 пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, з яких п'ять відхилено, а 23 враховано та внесено редакційні правки, які не змінюють суті законопроекту.

Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України завізувало законопроект із зауваженнями.

Комітет пропонує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» (№ 4551) за результатами розгляду прийняти у другому читанні та в цілому як закон.

Просимо також дати доручення комітету та Головному юридичному управлінню Апарату Верховної Ради України внести техніко-юридичні правки, Кабінету Міністрів України забезпечити прийняття рішення з питань, що потребують законодавчого регулювання, крім випадків, визначених статтею 92 Конституції України, щодо проведення у сферах, відповідальність за які несе Кабінет Міністрів України, зокрема екології, державного управління, охорони здоров'я, експерименту, строк якого не перевищує двох років. Порядок проведення експерименту встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Шановні колеги, просимо підтримати законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у цьому проекті дуже мала кількість поправок, тому я прошу запросити до залу депутатів. До голосування ми можемо перейти буквально за 5-7 хвилин. Побачимо, наскільки активні автори поправок, але їх зовсім небагато. Цей законопроект об'єднає весь зал. Прошу всіх заходити до залу.

Я називатиму ті поправки, які було відхилено. Якщо хтось будь-яку поправку хоче поставити на голосування для підтвердження, має це зробити шляхом підняття руки.

Отже, поправка 1. Не наполягає.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 4. Наполягає. Будь ласка, Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, під час розгляду законопроекту в першому читанні ми говорили про те, що неможливо передавати більшість повноважень до безпосередньо обласних державних адміністрацій, які займатимуться лісовим господарством, природно-заповідним фондом і таке інше.

Як на мене, ми просто перекладаємо все це на ті органи, які потім не зможемо контролювати, а центральний орган виконавчої влади не зможе провадити політику, наприклад, щодо збереження лісів, заліснення тощо. Тобто цей законопроект про повноваження, які ми передаємо, децентралізуємо, але вважаю, функція захисту лісів, лісового господарства має бути державною. У зв'язку з цим ми передаємо всі ці повноваження обласним державним адміністраціям, відповідним органам.

Чи потрібно все це в нашій ситуації, коли ми ще не прийняли стратегічного рішення про те, як функціонуватиме Державне агентство лісових ресурсів України, не розподілили господарських і контролюючих функцій, не зробили так, що єдиний орган відповідатиме за ліси? У нас на сьогодні лише в держлісгоспі є 78 відсотків лісів. Я маю на увазі тих лісів, які чіпуються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павле Володимировичу, прокоментуйте, будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В. Шановний Вадиме! Шановні колеги! Цей законопроект доволі простий. Пригадуєте, колись по всій Україні були структурні підрозділи Міністерства екології та природних ресурсів України. Після їх ліквідації при кожній обласній державній

адміністрації були створені департаменти екології, які займаються екологічними питаннями. У той час були прогалини і невраховані функції щодо розпорядження природно-заповідного фонду.

Те, що ви говорите, пане Вадиме, не стосується цього законопроекту, і я цілковито погоджуюся. Але я просив би все-таки цю поправку відхилити і прийняти законопроект у тому вигляді, який рекомендував комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Вадиме, ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягає. Колеги, прошу всіх заходити до залу. Залишилося буквально кілька поправок.

Поправка 25 народного депутата Івченко. Борисе Івановичу, я не бачу автора поправки. Не наполягає.

Поправка 26 народного депутата Недави. Не наполягає.

Отже, колеги, ми завершили обговорення поправок. Комітет провів якісну і добру роботу. Фактично всі поправки враховані, і ми можемо переходити до прийняття рішення. Я дуже прошу вас, колеги, і голів фракцій запросити депутатів до залу.

Колеги, прошу покинути кулуари, зайти до залу і зайняти свої робочі місця, щоб ми не ставили законопроект на переголосування. Це простий екологічний законопроект, який підтримується усіма.

Отже, я переконливо прошу колег з ложі підготуватися до голосування, щоб усі встигли проголосувати. Кожен голос має значення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» (№ 4551) з урахуванням поправки, яку оголосив для стенограми голова підкомітету Дзюблик Павло Володимирович, і з техніко-юридичними правками у повторному другому читанні та в цілому. Прошу підтримати. Кожен голос важливий. Голосуємо.

«За» – 210.

Не всі встигли проголосувати. Я поставлю на голосування пропозицію про повернення до проекту. Дуже прошу запросити всіх колег до залу.

Прошу показати результати голосування по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 61, «Опозиційний блок» – 0, «Об'єднання «Самопоміч» – 16, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 3, «Партія Відродження» – 16.

Друзі, прошу запросити всіх депутатів до залу, ви надто довго сходитеся. Я бачу, який у нас потенціал.

Прошу надати міністру 1 хвилину. Будь ласка, Остапе, дуже коротко. 30 секунд.

СЕМЕРАК О.М., *міністр екології та природних ресурсів України.* Дякую, Андрію Володимировичу.

Дякую депутатам, які підтримують цей законопроект у другому читанні. Насправді мій коментар більше стосується фракції «Батьківщина». Депутат Івченко казав про застереження, але це не зовсім так. Мова йде про те, що у 2012 році, коли відбулася адміністративна реформа, частина функцій територіальних органів Міністерства екології та природних ресурсів України зависли в повітрі, не були передані органам місцевого самоврядування під час децентралізації і не залишилися у віданні міністерства, бо в нас немає таких підрозділів. Мова йде про те, що вже кілька років ця функція не виконується, її треба зафіксувати і передати тим органам на місцях, які працюють в обласних державних адміністраціях.

Шановні колеги, якщо ми не розв'яжемо цієї проблеми, вона надалі буде лише накопичуватися. Неголосування за такий закон унеможлиблює ефективну роботу з розширення об'єктів і територій природно-заповідного фонду і зберігання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, прошу зайти до залу й нарешті мобілізуватися. Сьогодні важкий день (*Шум у залі*). Ну, не образили, Сергію, не образили. У Регламенті не написано. Він не образив.

Добре. Івченко, 30 секунд.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, ми розуміємо, що відбувається – хочуть передати функції обласним державним адміністраціям. Я хочу вам нагадати, рубають ліс на Дніпропетровщині за розпорядженням обласної державної адміністрації. Тодішній голова Київської обласної

державної адміністрації Віра Ульянченко передала Сухолуччя Януковичу. Розпорядженням однієї особи передають землі під котеджні містечка. Ми за те, щоб центральний орган виконавчої влади повністю мав структуру, підпорядкованість Міністерству екології та природних ресурсів України і відповідно відповідальність цього міністерства за збереження природно-заповідного фонду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайти до залу. Зараз відбудеться голосування про повернення до законопроекту, а потім голосування за законопроект. Давайте об'єднуватися навколо екологічних питань.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» (№ 4551). Колеги, прошу не відволікатися, бути уважними і взяти участь у прийнятті рішення. Кожний голос важливий. Прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 233.

Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища» ([№ 4551](#)) з урахуванням поправки, яку оголосив Дзюблик Павло Володимирович, та техніко-юридичних правок у повторному другому читанні та в цілому. Колеги, будьте уважними під час голосування, кожен голос важливий. Прошу голосувати за. Прошу підтримати.

«За» – 227.

Закон прийнято.

Вітаю міністра за копітку роботу.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо продовження терміну прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва,

збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт» ([№ 3696](#)). Це друге читання.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Андрієвського Дмитра Йосиповича. Пане Дмитре, нарешті, ми дійшли до вашого законопроекту. Будь ласка.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується надзвичайно простий, але дуже важливий законопроект № 3696. Хочу сказати без перебільшення, що десятки тисяч людей сьогодні чекають на прийняття такого закону. Цей законопроект, який у народі має назву «будівельна амністія», дасть можливість оформити своє житло людям, які, не чекаючи допомоги держави, взяли на себе відповідальність і побудували таке житло.

За результатами доопрацювання цього законопроекту та узгодження всіх спірних питань, що виникали в депутатів, пропонується надати громадянам можливість завершення процедури введення в експлуатацію збудованих будинків, які будувалися з 5 серпня 1992 року по 9 квітня 2015 року. Це індивідуальні житлові будинки, садові, дачні будинки, господарські будівлі та споруди загальною площею до 300 квадратних метрів, а також збудовані до 12 березня 2011 року будівлі та споруди сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків належать до об'єктів першої-другої категорії складності (СС1), тобто незначні наслідки. Це невеликі споруди.

Шановні друзі, хочу пояснити, що сьогодні тими революційними змінами до законодавства, яке покращує роботу будівельної галузі, ми дали можливість людям такі будинки будувати без отримання дозволів. Фактично тим категоріям громадян, які раніше до введення нового законодавства здійснили таке будівництво, даємо можливість оформити будинки, які будувалися на землі з відповідним призначенням, і власність землі має бути відповідним чином затверджена.

Шановні колеги, до законопроекту ми отримали 11 поправок, дві з них враховано, тому просимо підтримати цей законопроект і прийняти його в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Колеги, поправок також небагато, тому не розходьтеся, я зачитуватиму поправки.

Поправка 2 Капліна. Не наполягає.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 4. Не наполягає.

Поправка 5. Не наполягає.

Поправка 6. Не наполягає.

Поправка 8. Не наполягає.

Поправка 10. Не наполягає.

Поправка 11. Не наполягає.

Колеги, ми пройшли всі поправки (*Шум у залі*). Яка? Поправка 7? Ми її пройшли. Добре.

Івченко, 1 хвилина. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, хочу нагадати кожному, що так звану будівельну амністію ще в 2009 році запропонувала Юлія Володимирівна Тимошенко. Після цього майже 11 мільйонів квадратних метрів житла було введено в експлуатацію, приблизно 30 відсотків усього житла. Цим нововведенням значно скорочується кількість документів і довідок, які потрібно пред'являти заявнику.

Ми, звичайно, проголосуємо за цей законопроект. Але хочу сказати голові комітету, що є так звані малі архітектурні форми в селах і селищах – це заготівельно-збутові пункти, певні сховища, вони точно не підпадають під категорію 300 квадратних метрів, та інші сільськогосподарські будівлі, які також потрібно амністовувати. Ми розуміємо, що більшість таких будівель буде на сільських і селищних територіях. Тому просимо вас окремо подивитися на сільські території і на будівництво, яке там відбулося, задля того щоб ми для села і для сільськогосподарських виробників, у тому числі маленьких, запропонували відповідну амністію. Це досить добре, коли ми внесемо всі ці

об'єкти в речові права, і вони зможуть безпосередньо скористатися, зокрема для того, щоб отримати кредити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будете коментувати, Дмитре?

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й. Так, я можу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні.

Ви наполягаєте на голосуванні? Ні, не наполягає.

У нас ще одна поправка, колеги. Після цього переходитимемо до голосування. Прошу всіх зайти до залу.

Щодо поправки 4 слово надаю народному депутату Кодолі. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. За 2 хвилини відбудеться голосування.

КОДОЛА О.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги, як співавтор цього законопроекту хотів би звернути увагу на те, що прийняття такого закону чекають тисячі наших співвітчизників по всій Україні. До профільного комітету надходять сотні листів із проханнями, щоб ми все-таки надали можливість узаконити приватні забудови, адже у цьому законопроекті йдеться саме про приватні забудови. Тому я закликаю весь зал мобілізуватися і підтримати прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це остання поправка.

Отже, переходимо до голосування. У нас сьогодні перший день спеціального режиму, ми встановили спеціальну апаратуру. Якщо хтось отримав незручності під час проходження до залу, вибачте, будь ласка. Впевнений, що ми зможемо цю систему відпрацювати і не буде жодних проблем.

Слово має віце-прем'єр-міністр Зубко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр України – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.* Шановні колеги, прошу підтримати дуже важливий законопроект № 3696, для того щоб запустити процес і все-таки дати шанс тим людям, які вже, так би мовити, мають будинки, отримати можливість ввести їх в експлуатацію.

Дуже велику роботу провів комітет, і я хотів би сьогодні об'єднати весь зал саме в голосуванні за цей законопроект.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Особливо це стосується колег у ложі, якщо вони підтримують прийняття законопроекту. Колеги в ложі! Андрію!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо продовження терміну прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт» ([№ 3696](#)) в повторному другому читанні та в цілому. Колеги, прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 276.

Закон прийнято.

Вітаємо авторів-розробників і комітет за активну та узгоджену роботу.

На ваш розгляд пропонується наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері містобудування» ([№ 7085](#)). Це перше читання. Прошу підтримати пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 183.

До доповіді запрошую першого заступника голови комітету Андрієвського Дмитра Йосиповича. Колеги, увага! До підготовки документів треба ще 25 хвилин. Якщо буде загальна воля фракцій, то після розгляду цього законопроекту ми зможемо проголосувати проект, який був підготовлений у комітеті, – про внесення змін до

Кримінального процесуального кодексу України. Тому прошу проаналізувати цю пропозицію всередині фракцій, я запропоную її після розгляду даного законопроекту.

До доповіді запрошується Андрієвський Дмитро Йосипович.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Законопроект № 7085, який комітет на сьогодні пропонує до розгляду, я впевнений, об'єднає зал. Він вносить низку технічних поправок, у тому числі до того законодавства, яке ми вже прийняли, усуває розбіжності і робить уточнення в окремі положення Закону «Про Фонд енергоефективності». Ми знаємо, що цей фонд має дати можливість більше ніж на 1 мільярд 600 мільйонів гривень додаткових грошей для підтримки громадян України, які здійснюватимуть теплозбереження, робитимуть енергоефективними свої домівки.

Метою цього законопроекту є надання додаткових повноважень та усунення розбіжностей в наданні адреси органам місцевого самоврядування; передача функції контролю за проведенням обстеження об'єктів та реалізацією заходів щодо забезпечення надійності та безпеки під час їх експлуатації виконавчим органам сільських, селищних, міських рад, що повністю відповідає глобальному руху на децентралізацію, дає додаткові можливості органам місцевого самоврядування; нормативно-правове врегулювання питань, пов'язаних з ліцензуванням господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними класами наслідків; вирішення проблемних питань з проведення професійної атестації саморегулюючими організаціями, зокрема, не допускається відмова у проведенні професійної атестації з підстави відмови вступу до членства у саморегульованій організації. Тобто якщо людина не входить до такої організації, немає підстав відмовити такій людині відповідно і в професійній атестації.

Я просив би врахувати рішення комітету прийняти даний законопроект за основу з урахуванням доповнень комітету до тексту запропонованого проекту, а саме:

«Пункт 6 законопроекту доповнити підпунктом 1-1 такого змісту:

1-1) у статті 32:

в абзаці першому частини п'ятої після слів «усі об'єкти» доповнити словами «відповідно до будівельних норм, стандартів, нормативних документів і правил, затверджених згідно із законодавством»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

9. За заниження класу наслідків (відповідальності) проектна організація та замовник несуть відповідальність згідно із законодавством».

На превеликий жаль, ми вже маємо приклади заниження такого класу наслідків, тому більш чітко виписується відповідальність проектних і експертних організацій.

Зауваження народного депутата України Бабак щодо здійснення повноважень про рекламу в будівництві врахувати під час доопрацювання законопроекту до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до обговорення законопроекту. Прошу провести запис: два – за, два – проти.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сергія Євтушка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Голово, прошу передати слово колезі Івченку.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, у цьому законопроекті мені здаються зайвими слова, наприклад, щодо договору суперфіцію, оскільки об'єктом суперфіцію є різновид права користування чужою земельною ділянкою. А ви фактично щодо цього даєте можливість на чужій земельній ділянці реєструвати речові права. Це перше.

Друге. Ви значно обмежуєте органи місцевого самоврядування, які мають присвоювати юридичні адреси. Існують випадки, коли забудовники не виконують відповідних домовленостей або договори, і ви фактично обмежуєте вплив органів місцевого самоврядування щодо присвоєння поштової адреси.

Що мається на увазі в цьому законопроекті під спеціальними роботами? Ви хочете ліцензувати спеціальні роботи, але не кажете, які саме: висотні роботи, підземні чи ще якісь інші?

Ви вводите окрему ліцензію щодо цього питання. Незрозуміле також питання щодо анулювання або зупинення ліцензії. У цьому законопроекті потрібно передбачити конкретні випадки

анулювання ліцензії, конкретні випадки зупинення і строк зупинення цієї ліцензії. У разі врахування цих зауважень можна прийняти даний законопроект за основу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступним виступатиме пан Андрієвський, представник фракції «Народний фронт». Увімкніть, будь ласка, його мікрофон.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й. Пане Вадиме, дозвольте я дам відповіді на ті запитання, які прозвучали.

Перше. Зараз законопроект розглядається в першому читанні. З колегами із фракції «Об'єднання «Самопоміч» ми також обговорювали низку проблемних питань, які стосуються присвоєння поштової адреси. Стратегічне завдання цього законопроекту – дати максимальні можливості саме органам місцевого самоврядування. Якщо є якісь порушення законодавства, відповідний дозвіл не буде надано.

Друге. Щодо чужої землі. Це знову-таки інше законодавство. Якщо треба, можемо внести зміни щодо будівництва, і те, що ви кажете щодо будівництва на чужій землі, можемо вилучити.

Третє. Щодо ліцензування. Це окреме законодавство. Ми знову-таки даємо додаткові можливості робити всі ці дозволи на рівні органів місцевого самоврядування, максимально надаючи їм повноваження. Хочу підкреслити, що всі зауваження ми зможемо врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання в повному обсязі. Ми дискутували про це з вами і з колегами з фракції «Об'єднання «Самопоміч».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Андрієвський, прошу вас сісти на своє робоче місце. Шановні колеги, у нас щодо першого читання взагалі немає запитань і ми йдемо за скороченою процедурою розгляду. Зараз у нас немає запитань до автора і до представника комітету, тому прошу не підбивати мене на порушення Регламенту, бо ви ж потім перший зауважите

про порушення Регламенту. Перепрошую за це порушення Регламенту.

Шановні колеги, зараз для озвучення позиції від фракції «Народний фронт» слово має пан Алексєєв.

Прошу, пане Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Олександрю Кодолі.

КОДОЛА О.М. Шановні колеги, це важливий законопроект Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства, який стосується саме містобудування (містобудівної діяльності). Його головна мета – розширення повноважень органів місцевого самоврядування, місцевих державних адміністрацій у сфері містобудування. Тобто до повноважень місцевої влади належить саме здійснення контролю за об'єктами будівництва, прийнятими в експлуатацію.

Просимо підтримати його і проголосувати за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлення позиції фракції.

Наталія Новак від фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

НОВАК Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово народному депутату Мельнику від фракції «Блок Петра Порошенка».

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Мельник.

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! У цілому підтримуючи зазначений законопроект, хотів би висловити декілька застережень щодо нього.

Перше. Думаю, що ні для кого не є секретом, як сьогодні приймаються об'єкти, як Держархбудінспекція дає декларацію на початок робіт і як приймається об'єкт, коли інспекція дає декларацію на прийняття в експлуатацію. Це питання ми залишаємо осторонь. Проте подальший контроль за експлуатацією передаємо виконавчим органам місцевого самоврядування. Ми знаємо багато проблем, де, скажімо, через дві схеми (це майнові права і житлово-будівельні кооперативи) по декілька років стоять будинки, не проведено живлення, водопостачання.

Друге. Викликають занепокоєння певні речі, пов'язані із законопроектом [№ 7084](#), яким ми вводимо новий термін «майбутні об'єкти». У цьому проекті ми пропонуємо незавершеному будівництву чи майбутнім об'єктам присвоювати адреси. Як на мене, це також новела, тому що раніше ми адресу присвоювали, коли об'єкт готовий і коли потрібно реєструвати. Вважаю, що цими двома проектами ми повертаємося в 90-ті роки минулого століття. Ми вводимо нове поняття «замовник», коли можна буде передавати. Я вважаю, що ми багато років працювали над тим, щоб платили за землю, щоб правильно оформляли. Якщо не платити за договором оренди за землю, то хоча б здійснювати плату за землю, оскільки відбувається зміна нерухомості.

Ще одне. У переліку об'єктів не зазначено, що взагалі можна будувати без проектної документації. Вважаю, що має бути вичерпний перелік об'єктів, які можна будувати без проектної документації. Тому профільний комітет має ці речі доопрацювати до другого читання.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, колеги. Від фракції «Батьківщина» Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я звертаюся до віце-прем'єр-міністра пана Зубка. У законопроектах, які

подаються, не можна порушувати європейські норми. Усе, що стосується ліцензування, повинно бути лише в законі про ліцензування, решта регулюється внутрішніми документами Кабінету Міністрів України. Тому, будь ласка, не засмічуйте законопроект.

Якщо ви хочете спростити, зробити дерегуляцію прийнятим об'єктом, щоб не було корупції місцевих адміністрацій, ми готові підтримати законопроект, усе інше – від лукавого. У такому вигляді приймати законопроект у першому читанні не можна, ви порушуєте європейські норми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз слово має Розенблат від фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка, 1 хвилина.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ № 62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, дуже слухний законопроект, особливо в питаннях дерегуляції містобудівного законодавства і взагалі будівельного законодавства. Але хочу зазначити, що в законопроекті, дійсно, дуже розпливчате питання відповідальності посадових осіб, які прийматимуть рішення. До того ж є спрощена система ліцензування, що на сьогодні діє для багатьох компаній, які беруть участь у тендерних процедурах. Сьогодні створено дуже багато ефективних фірм, для того щоб брати участь у тендерних процедурах, вигравати тендери, які потім не виконують. Тому переді мною стоїть дуже важливе питання – відповідальність тих посадових осіб, які братимуть участь, ще раз повторюю, у прийнятті рішень.

Є також питання енергоефективності. Але ми забули ще законопроект, який дає змогу людям з обмеженими можливостями брати участь у житті нашої держави. Нещодавно ми приймали законопроект у першому читанні, де посилювали відповідальність людей, які не враховують тих чи інших потреб наших містян.

Тому я вважаю, що всі поправки, які готуватимуться до другого читання, повинні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, за 1 хвилину відбудеться голосування. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і підготуватися

до голосування. До заключного виступу запрошується віце-прем'єр-міністр Геннадій Зубко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, я хотів би ще раз звернути вашу увагу на те, що коли ми говоримо про розвиток місцевого самоврядування, про передачу повноважень, про дерегуляцію, яка сьогодні стримує розвиток, – ми кажемо про те, що нам потрібно робити рішучі кроки. Сьогодні ми розглядаємо законопроект лише в першому читанні. Ті питання, які порушувалися з точки зору врегулювання між першим і другим читаннями, для того щоб чітко розділити можливості місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування, ми обов'язково врахуємо під час підготовки законопроекту до другого читання. Але ми хотіли б спростити не лише можливості для органів місцевого самоврядування, а й для бізнесу, який повинен працювати швидше й активніше.

Тому ми вводимо можливість швидкої ідентифікації об'єктів, введення поштової адреси, щоб після того як буде затверджено генеральний план, кожна людина могла швидко розібратися, як рухатися в тому чи іншому населеному пункті і яким чином хто і за що відповідає. Ще раз наголошую на тому, що сьогодні контроль за порядком здійснюють усі органи місцевого самоврядування. Адже самовільна забудова перешкоджає реальному, сучасному будівництву, також обстеженню об'єктів будівництва.

Ви знаєте, скільки сьогодні об'єктів підпадають під загрозу через те, що не обстежуються конструктивні елементи об'єктів. Тому ще раз закликаю народних депутатів зробити перший крок і проголосувати законопроект у першому читанні. Він дуже важливий, для того щоб дерегулювати ведення, але і в першому, і в другому випадках зробити так, щоб дотримуватися контролю і порядку у веденні цього бізнесу.

Я особливо вдячний профільному комітету, який подав цей законопроект. Ми його підтримуємо і готові відпрацювати в нормативно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх депутатів зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Готові.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері містобудування» ([№ 7085](#)) за основу з урахуванням зауважень комітету. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. За основу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу, так.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Колеги, як я і обіцяв, пропоную зараз поставити на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень» ([№ 8151](#)). Комітет мене поінформував, що ситуація в залі повністю об'єднуюча. Зараз ми це побачимо. Пропоную включити до порядку денного для розгляду даний законопроект. Якщо, дійсно, є повна підтримка залу, ми зможемо, нарешті, цю дилему вирішити, усі орієнтуються.

Отже, ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного і розглянути проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень» ([№ 8151](#)). Прошу підтримати, колеги. Кожен голос має значення. Голосуємо.

«За» – 218.

Не вистачило шість голосів. Я ще раз поставлю цю пропозицію на голосування. Прошу зайняти свої робочі місця (*Шум у залі*). Будь ласка, заходьте до залу не після голосування, а перед голосуванням.

Прошу депутатів зайняти свої робочі місця. Прошу уряд не відволікати депутатів. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію включити до порядку денного і розглянути проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень» ([№ 8151](#)). Прошу кожного депутата уважно проголосувати. Голосуємо.

«За» – 245.

Дякую за розуміння.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд законопроекту № 8151 за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Сотник Олену Сергіївну. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую всім колегам за розуміння, що ми включили до порядку денного цей важливий законопроект. Насправді на сьогодні, незважаючи на те, що лише тиждень діють зміни щодо територіальної підслідності, накопичився цілий ряд дуже серйозних викликів для наших слідчих. Тому що їхати за 230 кілометрів, щоб подати документи, потім повертатися, щоб отримати дозволи на слідчі дії, це зараз фактично повністю заблокувало правоохоронну роботу і слідство.

Сподіваюся, що цей зал зараз здатен об'єднатися, для того щоб розв'язати принаймні цю проблему. Розумію, що ні в кого немає великих симпатій до правоохоронних органів. Мене також важко звинувачувати в тому, що я симпатик правоохоронних органів, але ми не можемо допустити повного колапсу слідства. Сьогодні фактично слідство заблоковано. Це означає, що розслідування крадіжок, грабежів, зґвалтувань та інших злочинів, які стосуються безпосередньо громадян, сьогодні є неможливим. З точки зору державності, інтересів суспільства, дуже важливим є забезпечити оптимальну можливість і дати слідчим змогу працювати там, де вони відіграють ключову роль.

Зараз ми не згадуватимемо минуле, мова йде про майбутнє. Прошу всіх депутатів об'єднатися, проголосувати і розв'язати принаймні ту проблему, яка вже сьогодні стоїть перед слідством, – проблему територіальної підслідності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Король Віктор Миколайович. Будь ласка, пане Вікторе.

КОРОЛЬ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги народні депутати! Ви почули доповідь одного із співавторів законопроекту. Доводжу до вашого відома, що Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності відповідно до Регламенту розглянув цей законопроект і доручив мені доповісти вам суть проблеми.

Справа в тому, що Верховна Рада напередодні прийняла закон, який ускладнив роботу судових та правоохоронних органів. Суть полягає в тому, що депутати в тому законі, не маючи відповідної глибокої інформації, передбачили те, що досудове слідство в цілях забезпечення своєї діяльності повинно звертатися до органів, зареєстрованих в нашому державному законодавстві, до підрозділів поліції і судів, які розташовані в обласних центрах, тобто до управлінь та головних управлінь, і лише до них.

Але повсякденна діяльність нашої правоохоронної системи побудована таким чином, що 99 відсотків – це поліцейські підрозділи, відділи інших правоохоронних органів, які не зареєстровані в центрі як юридичні особи. Тому створився певний дисбаланс діяльності правоохоронної і судової системи. Я не кажу, що відбувся колапс, про що говорили, але для того щоб не створювати додаткових принципово неважливих перешкод, Верховна Рада повинна розглянути цей законопроект.

Авторами законопроекту є пані Сотник, яка доповідала, Геращенко, Острікова і Продан.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, ще 1 хвилину для завершення.

КОРОЛЬ В.М. Ми повинні внести зміни до трьох статей Кримінального процесуального кодексу України: 132, 184 і 234 такого змісту.

Я хочу зачитати для стенограми. Проаналізувавши, Верховна Рада має прийняти законопроект у першому читанні за основу та в цілому, водночас внівши відповідні техніко-юридичні правки, а саме після слова «місцевого» доповнити словом «загального». Це щодо суду.

У розділі II «Прикінцеві та перехідні положення» після слова «заходів» доповнити словом «забезпечення». Оці правки просто повернуть у нормальне русло роботу правоохоронної та судової системи і забезпечать контроль над їх діяльністю. Нічого іншого, крім того, що я зачитав, тут немає.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний колего, вам ще додати часу? Будь ласка, додайте ще 30 секунд пану Королю.

Прошу.

КОРОЛЬ В.М. До мене звертаються з проханням пояснити ситуацію, яку тут нагнітали. Що був колапс стосовно поховань та іншого. Я і члени комітету в цьому розібралися. Поховання з наявністю відповідних експертиз стосуються лише трупів у кримінальному провадженні, і в жодному разі не стосувалося тих людей, які померли природною смертю в лікарнях. Більше того, комітет одностайно підтримав...

ГОЛОВУЮЧА. Позиція зрозуміла.

Отже, пан Король наголошує на тому, що норма, про яку тут тривали дискусії, стосувалася лише трупів у кримінальному провадженні, тобто смертей людей, які загинули внаслідок злочину, а не померли природною смертю.

Шановний пане Король, прошу вас повертатися на своє робоче місце. Шановні колеги, дуже прошу записатися на обговорення цього важливого законопроекту.

Мустафа Найєм. Будь ласка, з місця.

НАЙЄМ М.-М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, цей законопроект лише частково виправляє ті помилки, які ми допустили, коли вносили зміни до Кримінального процесуального кодексу України. Справа в тому, що, дійсно, зараз слідчі мають їхати за 100-200 кілометрів, щоб отримати дозвіл на експертизи. Сподіваюся, що це лише перший крок, надалі ми внесемо зміни до Кримінального процесуального кодексу України щодо того, що всі злочини, які стосуються шахрайства, державного майна, корупції, контрабанди, також будуть виведені з-під дії цього закону.

Крім того, сподіваюся, що ми запропонуємо такий законопроект, який дасть можливість виводити, у тому числі справи Майдану, тому що вже зараз є підозри, що адвокати Віктора Януковича та інших людей, причетних до вбивств на Майдані, подають до судів позови, щоб скасувати ті провадження або припинити їх. Це перший крок, який сьогодні, дійсно, треба зробити, – проголосувати і забути цю історію.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний пане Олеже, ми обговорюємо законопроект. Зараз у вас є шанс не просто обмінятися думками, а взяти слово від вашої фракції і виступити. Прошу депутатів не перебивати один одного.

Запрошую до слова пана Ляшка представити позицію фракції Радикальної партії щодо цього законопроекту.

ЛЯШКО О.В. Насамперед сподіваюся, що всі ті, які брехали українцям про складнощі з похованнями, знайдуть у собі сміливість і внутрішній стержень, щоб вибачитися перед людьми (*Оплески*). Тому що тиждень жартували, осміхалися, нагнітали, розказували, що неможливо буде поховати людей. Де ви сьогодні, усі ці брехуни? Чому не вийдете, не скажете, що обманювали людей, виконуючи політичні замовлення щодо нашої дискредитації. Особливо моє звернення стосується мера Львова Андрія Садового і біглого олігарха Ігоря Коломойського. Їхні телеканали «1+1» і «24 канал» найбільше брехали про начебто похоронний колапс. Розумію, що Коломойському, після того як він украв 6 мільярдів доларів вкладників «Приват-Банку», більше нічого не залишається, як тільки брехати українцям.

Замість того щоб брехати, пане Коломойський, я звертаюся до вас, Ігорє Валерійовичу, і до вашого партнера Боголюбова: верніть 6 мільярдів доларів, які ви вкрали у вкладників «ПриватБанку», в українців. Гроші вкрадені, з правоохоронцями домовилися, бо кожен боїться, щоб його не показали на «1+1». Лондонський суд розслідує вкрадення грошей. Жоден український суд не розслідує, тому що вони бояться олігархів, бо залежні.

Ми їх не боїмося. Ми вимагаємо звіту правоохоронних органів. Що вони роблять для того, щоб 6 мільярдів доларів, вкрадених у вкладників «ПриватБанку» – 20 мільйонів українців, були повернуті до України, щоб за рахунок цих грошей людям виплачувати зарплати і пенсії, а не збагачувати олігархів, які повтікали і тепер знущаються над українцями?

Насамкінець...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте ще 30 секунд, щоб завершити виступ. Щодо законопроекту, будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Щодо поправки Андрія Лозового. Колись у Сполучених Штатах Америки була відома поправка Джексона – Веніка. Сьогодні поправка Лозового – це та поправка, яка захищає українців від корупції і правоохоронців. Усі ті, які тут виступають, захищають правоохоронців. А ми захищаємо українців, які страждають від свавілля корумпованих правоохоронців, від замовних справ, які порушуються, коли роками тримають людей у тюрмах без вироку суду (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, слово надається представнику фракції «Опозиційний блок» пану Долженкову. Просимо висловити позицію вашої фракції.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»).* Шановні українські громадяни! Шановні колеги! Мій виступ не буде таким емоційним. Про що цей законопроект? Він спрямований на полегшення роботи правоохоронних органів, які застосовували б засоби примусу до українських громадян, а саме:

затримання, арешт, тримання під вартою. Цей законопроект є яскравим свідченням того, про що найбільше турбуються наші колеги. А вони турбуються про те, що буде заблокована робота правоохоронної системи. Певною мірою це, може, буде й так. Тобто буде складніше затримувати, тримати під вартою та застосовувати інші заходи запобіжного характеру в кримінальному провадженні.

А чому ж ви не турбуєтесь про проблему проведення експертиз? Тут деякі говорили про брехню, про те, що експертизи проводяться в рамках кримінального провадження.

А ми спілкуємося безпосередньо з людьми, які вже зіштовхнулися зі вказаною проблемою. Коли смерть особи має не насильницький характер, дійсно, проведення експертизи не потребується, коли людина довго хворіла, перебувала в лікарні і настала смерть, не дай Боже, експертиза не потрібна, а якщо людина йшла вулицею і впала через серцевий напад, через будь-яке захворювання, – експертиза потрібна. Не треба нікого звинувачувати у брехні, адже предмета цього питання ви не знаєте. Тоді чому ви звужуєте самотійність слідчих і боїтеся проведення експертизи поза судом? Мабуть, через те, що є певні структури, наприклад НАБУ, які потрібно контролювати через механізм проведення експертизи. Ви дуже боїтеся, що вони самі проводитимуть експертизи поза рішенням слідчого судді і приплітаєте смерть громадян, але проблема, дійсно, є.

Фракція «Опозиційний блок» намагається долучити питання проведення експертизи хоча б зі смертельними наслідками (я вже не кажу про судово-економічні експертизи, яких ви боїтеся більше всього) до цього законопроекту, тоді ми голосуватимемо. А ви фактично вирішуєте свої питання щодо розблокування силового блоку держави.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова від фракції «Батьківщина» Ігоря Луценка.

ЛУЦЕНКО І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина», звісно, голосуватиме за цей законопроект. Але що взагалі зараз

відбувається? Парламент намагається виправити свою ж власну помилку. Колеги, може, вистачить бездумно, як стадо, голосувати, підтримувати всі новації, маніпуляції з Кримінальним процесуальним кодексом України, котрі свого часу придумала, навіть, не нинішня Банкова, а Портнов Януковича? Можливо, вистачить бездумно натискати на кнопки, щоб потім не треба було виправляти помпою оці всі помилки?

Фракція «Батьківщина» подавала поправки, з трибуни попереджала. Якщо ви нас не хочете слухати, то послухайте експертів, правоохоронців, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України – усі вас попереджали. Ні, натиснули на кнопки, і зараз слідчі просто зашиваються, їздять за сотні кілометрів, щоб добути якісь папірці. Тому вистачить уже таких голосувань.

Давайте розуміти, що, на жаль, парламент зараз відіграє негативну роль у правоохоронній системі. Слідство щодо Майдану гальмується саме через внесення таких змін до законодавства. Зараз у нас немає розслідувань, через те що тут так тиснуть на кнопки.

Тому в цьому залі, на жаль, немає жодної допомоги слідству щодо Майдану, щодо резонансних злочинів і таке інше. Давайте припинимо впроваджувати портновську ідеологію щодо того, що всім «рулять» судді, адвокати і складні процесуальні процедури. Зараз правоохоронці приходять на засідання мого підкомітету і відверто кажуть: не дай, Боже, нам заходити в кримінальне провадження, ми нічого тоді ні з чим не зробимо. Внаслідок отаких новацій правоохоронна система нічого в Україні не здатна.

Тому, дійсно, голосуємо за цей законопроект, і давайте цей урок засвоїмо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» до слова запрошується Антон Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановна головуєча! Шановні народні депутати! Цей маленький, але дуже важливий законопроект

виправляє ті помилки, які допустила Верховна Рада 3 жовтня минулого року, коли голосували за процесуальні кодекси. Через ці поправки 16 березня поліцейські та прокурори з усіх містечок та районів України повинні їздити до судів в обласних центрах. Наприклад, з 24 районів Київської області їздять сьогодні до Шевченківського суду міста Києва, з 10 районних судів міста Києва також до міста Києва. З міста Ізмаїла Одеської області слідчий та прокурор, щоб доставити затриманого та вирішити питання щодо його арешту або міри запобіжного заходу повинні везти його за 250 кілометрів не найкращими дорогами.

Ми повинні зараз виправити цю помилку, прийнявши цей законопроект за основу та в цілому. Там лише кілька абзаців. Ми повертаємо можливість районним поліцейським відділкам та прокурорам приймати процесуальне рішення в районних судах, а не везти затриманих і не отримувати інші рішення в обласних судах.

Заздалегідь дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Антоне.

Прошу Олега Березюка висловити позицію фракції «Об'єднання «Самопоміч» щодо цього законопроекту. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Принаймні викликає здивування така емоція до дуже простої справи. Напевно, це наслідок того, що хтось увів в оману людину, яка зазвичай є виваженою.

Справа в тому, що ці помилки в законі дали можливість громадськості й людям побачити справжню глибину цього процесу. Цим законом хотіли прикрити інструменти, які уможливили б закрити кримінальні справи проти олігархату, і більше того, заблокувати діяльність НАБУ. Саме випадки з тими похоронами дали змогу подивитися на це глибше.

Тому законопроект, який ми розглядаємо зараз, треба приймати для того, щоб продовжити роботу НАБУ і не дати відійти від

відповідальності тим людям, які обкрадали й обкрадають Українську державу протягом останніх 15 років.

Дякую вам за підтримку цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, від групи «Партія «Відродження» Антон Яценко. Ви передумали виступити щодо цього законопроекту?

Шановні колеги, усі бажаючі обмінялися думками, так?

Шановні колеги, прошу повертатися до сесійної зали. Нагадую, що буквально за 1 хвилину ми переходимо до голосування проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень» за авторством народного депутата пані Сотник, якій ми дякуємо за підготовку цього документа, а також іншим колегам, що доєдналися до цих напрацювань.

Ми обмінялися думками і бачимо, що є узгоджена позиція фракцій Верховної Ради України щодо підтримки цього проекту закону. Тому я прошу повертатися на свої робочі місця, за 1 хвилину відбудеться голосування.

Шановні колеги, шановний спікер заходить до сесійної зали, він також має долучитися до голосування, тому прошу буквально ще 20 секунд зачекати.

Дякую за розуміння.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої робочі місця.

Сталю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення деяких положень» ([№ 8151](#)) за основу та в цілому з техніко-юридичними правками. Колеги, прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 256.

Закон прийнято.

Вітаю комітет і розробників з прийнятим законом.

Колеги, хочу повідомити вас про те, що для того щоб Апарат роздрукував всі документи щодо рішення Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, потрібно ще близько 10 хвилин. У нас після проекту щодо зняття недоторканності стоїть законопроект про ратифікацію гарантійної угоди № 0163. Поки ми чекаємо рішення комітету, я попросив би вас підтримати пропозицію перенести і зараз розглянути проект Закону «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Проект доступу до довготермінового фінансування) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку» ([№ 0163](#)). Підтримується? Усі орієнтуються? Це наступний проект, колеги. Усі фракції вивчили.

Колеги, поки множаться матеріали регламентного комітету, щоб ми не втрачали часу, я поставлю на голосування пропозицію перенести і розглянути законопроект № 0163. Колеги, прошу, він стоїть наступним у порядку денному (*Шум у залі*).

Отже, прошу проголосувати. Хто за те, щоб ми розглянули зараз цей проект про ратифікацію. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 211.

Наступний проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 2 до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська»)» ([№ 0177](#)).

Хто за те, щоб ми не втрачали часу і зараз розглянули цей проект про ратифікацію, він стоїть через два питання. Прошу проголосувати. Ви підтримуєте? Це наступний проект про ратифікацію. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 259.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 2 до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська»)» ([№ 0177](#)).

Запрошую до доповіді голову Комітету у закордонних справах Гопко Ганну Миколаївну.

Будь ласка, пані Ганно.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги,

добрий день! Комітет на своєму засіданні ухвалив рішення підтримати цю ратифікацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на обговорення: два – за, два – проти.

Від фракції «Батьківщина» слово має Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Насамперед наша фракція заявляє, що обов'язково голосуватиме за ратифікацію такої угоди. Хотілося б, щоб уряд і Президент більше подавали таких угод, за якими передбачається довгострокове кредитування для розвитку малого і середнього бізнесу.

Але хочу звернути увагу Міністерства фінансів України і всіх контролюючих органів на те, що потрібно контролювати, бо державні банки потім передають комерційним банкам і зростає вартість кредиту, що не вигідно порівняно з тими умовами, які надають європейські інституції. Дуже прошу, щоб у нас була можливість через Рахункову палату мати інформацію про використання цих коштів щодо даної ратифікації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Від фракції «Народний фронт» Микола Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Фракція «Народний фронт» голосуватиме за цю ратифікацію і закликає наших колег підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Обговорення завершено.

Прошу всіх зайти до залу, зайняти свої робочі місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 2 до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська»)» (№ 0177) за основу та в цілому.

Колеги, прошу підтримати ратифікацію. Це наші міжнародні зобов'язання, вони об'єднують увесь зал.

«За» – 265.

Закон прийнято.

На ваш розгляд пропонується наступний проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0178](#)). Це наступний лист щодо продовження попередньої ратифікації. Прошу підтримати його розгляд. Він стоїть далі в порядку денному, усі з ним ознайомлені, позиції фракцій відомі. Голосуємо, колеги.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Прошу підтримати розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Будь ласка.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову комітету Гопко Ганну Миколаївну. Будь ласка, з місця, пані Ганно.

ГОПКО Г.М. Добрий день, шановні колеги! Зважаючи на насичений порядок денний, коротко поінформую, що рішення комітету від 13 березня цього року підтримати проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» (№ 0178). Тому прошу, колеги, підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Надаю слово для доповіді міністру енергетики та вугільної промисловості України Насалику Ігорю Степановичу. Будь ласка, 2 хвилини.

НАСАЛИК І.С., міністр енергетики та вугільної промисловості України. Дякую. Шановні народні депутати, на розгляд Верховної Ради України пропонується проект Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» (№ 0178). Метою прийняття законопроекту є виконання внутрішньодержавної процедури щодо надання згоди на обов'язковість згаданого вище листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди з Європейським інвестиційним банком та набрання ним чинності. Лист про внесення змін № 3 до Фінансової угоди підписано Українською стороною 24 жовтня 2017 року.

Окремо щодо цієї угоди хочу сказати таке. Фінансування угоди дало можливість не лише розгрузити Рівненську і Хмельницьку атомні електростанції, а й додати додатково 750 тисяч мегават на київський вузол. Саме це дало нам можливість розгрузити Трипільську ТЕС і не експлуатувати її на вугіллі. Проект було завершено минулого року й успішно функціонує. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Прошу провести запис на обговорення: два – за, два – проти.

Сергій Євтушок від фракції «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Хочу сказати, що фракція підтримуватиме даний проект про ратифікацію, який спрямований на забезпечення продовження використання коштів для реалізації проекту будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська, як сказали доповідач, голова комітету і міністр. Загальна вартість проекту становить 300 мільйонів. Кредиту ми отримуємо 150 мільйонів. Тому давайте, шановні колеги, підтримаємо дану ратифікацію і розгрузимо наші мережі, зокрема Київську область.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» до слова запрошується Дмитро Андрієвський. Будь ласка.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й. Шановні колеги, до сказаного хочу додати лише те, що завдяки ефективній роботі команди «НЕК «Укренерго» – акціонерної енергетичної компанії, яка була організована міністерством на чолі з нашим колегою Ігорем Насаликом, вдалося зекономити 50 мільйонів євро. Ці зекономлені кошти будуть спрямовані на реконструкцію, яка вкрай важлива для енергопостачання київського енерговузла. Я впевнений, що це необхідно підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, колеги.

Отже, обговорення завершено. Усі виступили, так?

Від Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка, 2 хвилини.

ЛЯШКО О.В. Звертаюся до міністра енергетики та вугільної промисловості України Ігоря Насалика. Я з вами говорив з цього приводу декілька разів, на жаль, результату немає. Учора я був на моїй рідній Чернігівщині, до мене підійшли працівники Смолинського торфобрикетного заводу, який сьогодні стоїть під загрозою закриття. Це притому, що успішне підприємство, на якому працюють більше сотні людей, нормально функціонує. Але хтось хоче прихватити успішне підприємство, намагається збанкрутувати, 100 людей і їхні сім'ї залишаться без роботи, без заробітку, без можливості годувати свої сім'ї.

Я, пане Ігоре, двічі до вас звертався з проханням розв'язати цю проблему, дати можливість успішному підприємству працювати. На жаль, проблема не розв'язана. Ви щоп'ятниці приходите до нас, вішаєте локшину на вуха, як боретеся за енергетичну незалежність України. Насправді все, що ви розкажете, не відповідає дійсності, тому що внаслідок відсутності енергетичної політики держави минулого року в Україну завезли 16 мільйонів тонн вугілля, ми заплатили більше 3 мільярдів доларів за імпордне вугілля, а ви не можете знайти грошей на добудову шахти на Волині, на інвестиційну програму об'єднання «Червоноградвугілля» та на інші вітчизняні підприємства. Внаслідок

вашої політики українські шахтарі залишаються без роботи, не можуть годувати свої сім'ї. Ви платите мільярди доларів за імпорту вугілля, забезпечуючи робочими місцями іноземних шахтарів.

Замість того щоб підтримувати торфобрикети, пелети, сонячну енергетику, вітроенергетику, ви проводите політику, яка робить нас більше залежними від імпорту постачання, що загрожує національній безпеці України.

Я звертаюся до вас: або ви розв'яжете ці проблеми і реально захищатимете робочі місця людей, або ми вимагатимемо вашої відставки. Лічильник для вас включено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, обговорення завершено. Прошу депутатів заходити до залу. За 1 хвилину відбудеться прийняття рішення.

Від групи «Воля народу» Шахов, 1 хвилина.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Шановні колеги! Шановний головуючий! Шахтарі на Луганщині практично залишилися без хліба.

Шановний пане міністре, група «Воля народу» підтримуватиме цей проект про ратифікацію, бо це потрібно. Але вам треба звернути увагу саме на вугільну промисловість Донецької та Луганської областей і розвивати її в нашій державі. Я отримав від вас листа, у якому чітко написано, що ми завозимо сьогодні вугілля з Російської Федерації, коли в нашій державі 70 тисяч людей без роботи та їдуть працювати до Санкт-Петербурга, до Москви й до інших держав. Поверніть, будь ласка, шахтарів до країни і дайте розвиватися вугільній промисловості нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу депутатів зайняти свої робочі місця.

Окрім того, хочу вас повідомити, що в залі вже роздають подання і більшість депутатів його отримали. Після голосування цього проекту про ратифікацію ми зможемо перейти до розгляду питання про недоторканність. Але в мене прохання до всіх народних депутатів: у зв'язку з тим що Генеральна прокуратура України просить надати більше часу, прошу скасувати перерву з 12 години до 12 години

30 хвилин. Після голосування проекту про ратифікацію я поставлю на голосування цю пропозицію задля того, щоб ми змогли переглянути фільм. Думаю, що всі депутати підтримають її. Домовилися? Домовилися.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС – Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0178](#)) за основу та в цілому. Прошу підтримати. Колеги, уважно голосуємо.

«За» – 277.

Закон прийнято.

Прошу уваги, колеги! Ставлю на голосування пропозицію скасувати перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин у зв'язку з тим, що Генеральна прокуратура України просить надати більше часу для представлення доказів. Прошу вас підтримати цю пропозицію. Це буде правильно. Прошу проголосувати.

«За» – 215.

Не всі депутати зорієнтувалися. Отже, я ще раз ставлю на голосування цю пропозицію. Колеги, це буде правильно, у нас позитивний порядок денний: перенесення декларацій для громадських діячів, реформа парламенту. Підтримайте мене, друзі!

Ще раз ставлю на голосування пропозицію скасувати перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Підтримайте, колеги. Голосуємо.

«За» – 222.

Не вистачило чотири голоси.

Я ставлю на голосування цю пропозицію втретє (*Шум у залі*). Знаю. Я поставлю на голосування цю пропозицію останній, третій раз.

Колеги, уважно! Прошу зайняти свої робочі місця. Я ще раз вам поясню: Генеральна прокуратура просить надати більше часу для доповіді. Нам не вистачає чотири голоси. Прошу мобілізуватися всіх: «Народний фронт», «Самопоміч», Радикальну партію, «Батьківщину».

Прошу підтримати пропозицію скасувати перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин. Прошу проголосувати, колеги. Кожен голос важливий, тому що нам бракує декілька голосів. Голосуємо, колеги.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Перерву скасовано.

На ваш розгляд пропонується наступне питання порядку денного – про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Савченко Надії Вікторівни. Шановні народні депутати, відповідно до частини третьої статті 80 Конституції України, статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» Верховна Рада України надає згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України.

До Верховної Ради України 15 березня надійшли подання Генерального прокурора України Луценка Юрія Віталійовича про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата Савченко Надії Вікторівни.

Слідчими органами Служби безпеки України здійснюється досудове розслідування, а Головною військовою прокуратурою Генеральної прокуратури України – процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ознаками кримінальних правопорушень, які передбачені низкою статей Кримінального кодексу України.

Досудовим розслідуванням, як вбачається з подання Генерального прокурора України, встановлено, що в період з листопада 2017 року по теперішній час Савченко Надія Вікторівна вчинила низку тяжких і особливо тяжких злочинів проти основ національної безпеки України і громадської безпеки.

Відповідно до вимог Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 22 березня за участю Генерального прокурора України розглянув подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Савченко Надії Вікторівни.

Висновки комітету та зазначені подання Генерального прокурора України вам було роздано в паперовому вигляді. Моя позиція завжди незмінна: як тільки є рішення комітету, я невідкладно будь-яке подання ставлю на розгляд Верховної Ради України. Зараз для цього в мене є всі юридичні підстави, тому я оголошую про перехід до розгляду даного питання.

Шановні депутати, пропонується такий регламент: Генеральному прокурору України відводиться на виступ до 40 хвилин, включаючи відеоматеріали, які демонструватимуться; слово для пояснень народному депутату України Савченко Надії Вікторівні – до 15 хвилин;

слово для оголошення висновку комітету – до 5 хвилин; виступи від фракцій і груп – до 24 хвилин; виступи народних депутатів – до 9 хвилин; заключне слово голови комітету – 3 хвилини; слово Савченко – до 3 хвилин; виступ Генерального прокурора України – до 3 хвилин. Приймається така пропозиція, передбачена Регламентом?

Слово для доповіді надається Генеральному прокурору України Луценку Юрію Віталійовичу (демонстрація фільму, відповіді на запитання представників депутатських фракцій та груп). Увімкніть, будь ласка, мікрофон Юрія Віталійовича.

ЛУЦЕНКО Ю.В., *Генеральний прокурор України*. Шановні народні депутати! Сьогоднішнє заслуховування у Верховній Раді питання про притягнення до кримінальної відповідальності є особливим. Насправді відповідно до особливостей Конституції України та законодавства будь-який народний депутат, який обґрунтовано підозрюється у вчиненні того чи іншого правопорушення, має дві захисні процедури: рішення комітету, а потім парламенту. Більше того, закон дає можливість такому народному депутату отримати п'ять днів на підготовку своєї відповіді, до 20 днів розгляду на засіданні комітету і до семи у Верховній Раді.

На жаль, цей порядок так і не змінився, тому для Надії Савченко додався ще один – третій бонус: сім днів уся країна слухала її позицію з усіх можливих ток-шоу країни. Фактично відбувалося промивання мізків країни, усіх переконували, що знищення конституційного ладу в нашій країні – це благо, а не ганебні дії.

Тому зараз я стою перед вами для того, щоб надати факти про дії Надії Савченко, які, до речі, вона підтвердила на засіданні профільного комітету.

Отже, у 2017 році Рубан та народний депутат Савченко вступили між собою у змову з метою насильницького повалення конституційного ладу та захоплення державної влади в Україні. Для цього вони планували широкомасштабну терористичну атаку на центр української столиці, де зосереджені як адміністративні, так і великі житлові будинки.

Для отримання необхідної для такої атаки зброї, а саме: тяжких 120-міліметрових мінометів, стрілецької зброї, снайперських гвинтівок, бойових гранат, Рубан та Савченко у невстановлений час, але не

пізніше листопада 2017 року, досягли домовленості з ватажками терористичної організації так званої «ДНР» про постачання такої зброї.

Протягом літа-осені 2017 року Рубан та Савченко підшуковували співучасників та виконавців запланованого ними терористичного акту. Особисто Савченко зверталася до офіцерів різних частин Збройних Сил України з пропозицією взяти участь у запланованому терористичному акті та поваленні конституційного ладу України.

Влітку 2017 року народний депутат України Савченко звернулася з такою пропозицією до офіцерів 8-го окремого полку спеціального призначення, що дислокується в місті Хмельницьку, а саме: Березня, Захарченкова, Леща та Кота.

Хочу окремо підкреслити високий моральний дух офіцерів української армії, які, вислухавши цю пропозицію, а потім отримавши конкретно від Рубана грошей для купівлі грузового буса для перевезення зброї з території «ДНР», відразу повідомили про це Службу безпеки України.

Служба безпеки України провела необхідні слідчі дії, отримала дозвіл у суді на проведення негласних слідчих (розшукових) дій щодо Рубана. Підкреслюю, що депутатський імунітет заважав нам вчиняти будь-які дії, у тому числі знімати інформацію з телефонів або безпосередньо записувати самого народного депутата, тому щодо цієї справи записували виключно дії, які вчиняв сам Рубан, з метою розкриття особливо тяжкого злочину та причетних до нього інших осіб.

Рубан та Савченко були впевнені, що офіцери полку спецназу та їх підлеглі є співучасниками запланованого повалення конституційного ладу в Україні. Після першої доставки партії зброї з території «ДНР» відверто описували та реалізовували разом з ними свій злочинний умисел. Цим пояснюється те, чому, власне, цих офіцерів не заарештовано. Слава Богу, що вони не послали їх під три чорти з такими ідеями терористичного акту, а звернулися до СБУ і зафіксували підготовку цієї дії. Підкреслюю ще раз: уже на момент, коли в листопаді перший бус з Рубаном за кермом, із депутатом Савченко у задньому відсіці вантажного автомобіля прибув із «ДНР» разом зі зброєю, стало зрозуміло, що йдеться не про маячню, не про хворі фантазії або сюрреалізм, а про реальне ввезення з боку ворожої України терористичної організації «ДНР» зброї для знищення керівництва

країни, знищення простих людей у процесі мінометного обстрілу центру столиці, для створення хаосу і захоплення влади. Зброя після експертизи Служби безпеки України була перевезена до міста Хмельницького і зберігалася на території військової частини полку спеціального призначення.

Савченко та Рубан 2 грудня 2017 року прибули до Хмельницького для випробування снайперської гвинтівки «Топаз», яка виробляється виключно в так званій «Донецькій народній республіці» та пробиває броньовані автомобілі, для підготовки терористичного акту проти вищих посадових осіб держави. Там, на полігоні, під санкціонований судом запис Рубан повідомив про свої плани, а того ж дня ввечері Рубан та Савченко повідомили чотирьом офіцерам полку спецпризначення, які за санкцією суду записували на відео цю зустріч, і ви її скоро побачите, про свій план терористичної атаки. План полягав у поваленні конституційного ладу через проведення терористичних атак на центральний урядовий квартал міста Києва, вчинення теракту всередині будівлі Верховної Ради України з використанням зброї, отриманої від ватажків так званої «Донецької народної республіки».

Прошу щодо цього моменту продемонструвати відео, яке буде тривати близько 20 хвилин. На завершення ще додам декілька слів щодо того, що відбулося після подій, зафіксованих на відео.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу продемонструвати відео.

Будь ласка, почекайте 10 секунд, зараз увімкнуть систему «Рада». Шановні колеги, готуємося до перегляду відеоматеріал, який був наданий Генеральною прокуратурою України.

Нагадаю, що фільм буде тривати близько 20 хвилин – відеозаписи, які представила Генеральна прокуратура України, і ви матимете змогу їх переглянути. Після того Генеральний прокурор завершить свій виступ. Буде надано до 10 хвилин для запитань від фракцій і груп до Генерального прокурора України. Потім буде надано відповідно до закону 15 хвилин для виступу Савченко Надії Вікторівні. Після того буде надана можливість виступити від фракцій і груп – до 24 хвилин, і народним депутатам – до 9 хвилин. Ось такий наш регламент роботи щодо даного питання. Це буде тривати, очевидно, до 13 години 25 хвилин. Після того ми зможемо перейти до наступних питань

порядку денного. Це для того, щоб усі народні депутати змогли зорієнтуватися щодо регламенту нашої роботи і щодо часу розгляду даного питання.

Прошу за допомогою системи «Рада» продемонструвати відеозапис, наданий Генеральною прокуратурою України.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Давайте я завершу виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Віталійовичу, завершуйте, а потім увімкнемо перегляд.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати, я завершу виступ, який планував закінчити після демонстрації відео, але думаю, що депутати мудрі та зможуть співставити частини моєї інформації.

Після провезення першої партії зброї та проголошення формування свого плану терористичних атак, висловленого чотирьом офіцерам 8-го окремого полку спеціального призначення, Савченко та Рубан, реалізуючи свій спільний злочинний умисел, узгодили необхідність придбання додаткового озброєння. До речі, багато у пресі писалося про те, що не співпадав вантаж: мовляв, міни не того калібру, яким був один з мінометів. Справа в тому, що міни з другого вантажу повністю підходили для мінометів, котрі були привезені в першому вантажі, – 120 міліметрів.

Для слідства цей план другого завезення зброї був надзвичайно важливим для того, щоб точно встановити, як та через кого ця зброя надавалася для вчинення терористичного акту в центрі української столиці. Автомобіль Рубана, обладнаний спеціальним відеоспостереженням Служби безпеки України, 6 березня перетнув лінію розмежування і попрямував територією окупованої Донецької області.

Далі я зачитаю дозволена мені для оприлюднення інформацію Головного управління розвідки Міністерства оборони України.

Рубан проїхав КПВВ «Майорське» у напрямку міста Горлівки на вантажному автомобілі «*Mercedes-Benz Sprinter*» без проходження відповідних процедур огляду. На під'їзді до «нульового» блокпоста так званої «ДНР» його зустріла машина супроводу «*Ford*» АН 00-88 ІМ. Після проходження «нульового» блокпоста автомобіль Рубана здійснив зупинку з метою передачі керування власного автотранспорту

невстановленій особі чоловічої статі у військовій формі, озброєній автоматом Калашникова. Рубан у свою чергу пересів до автомобіля супроводу. Далі два автомобілі продовжили рух у напрямку міста Донецька.

Варто зазначити, що маршрут руху був прокладений через дорогу військового призначення від виїзду з населеного пункту Пантелеймонівка до в'їзду в населений пункт Спартак з імовірною метою конспірації маршруту руху.

Прибувши до міста Донецька автомобіль Рубана прослідував до міністерства доходів і зборів «ДНР», де його залишили на ніч. О 10 годині 47 хвилин наступного дня автомобіль прослідував до автобази (вулиця Економічна, будинок 4) 11-го окремого мотострілецького полку так званої «ДНР» у супроводі автомобіля «ЗАЗ Патріот» з військовою реєстрацією так званої «ДНР». Прибувши на автобазу о 10 годині 54 хвилини, автомобіль був завантажений невідомими особами чоловічої статі, одягненими у військову форму зі знаками так званої «ДНР», зброєю великого радіуса ураження, міни 120 міліметрів, стрілецькою зброєю АК-74, ПМ та боеприпасами, які замаскували меблями. Після цього завантажений автомобіль прослідував до міністерства доходів і зборів «ДНР». О 14 годині 47 хвилин розпочався рух вказаного автомобіля в напрямку міста Горлівки. Прибувши до вказаного населеного пункту, автомобіль перебував за адресою: вулиця Свердлова, 22а (це 3-й окремий батальйон «ДНР»), де з 16 години 07 хвилин до 23 години 11 хвилин знову загрузався військовим спорядженням. Після цього продовжив рух у напрямку БП «ДНР» «Микитівка».

Важливо сказати, що всіма трьома військовими частинами, де завантажувався автомобіль Рубана, керують офіцери збройних сил Російської Федерації, полковник Щедрін Микола Олексійович. Це потім буде виведено на екран.

За цією адресою в Горлівці військовими частинами керують полковник збройних сил Російської Федерації Бердніков Олексій Миколайович, позивний «Меркурій», прізвище-прикриття Ткаченко. За адресою в Донецьку керує підполковник збройних сил Російської Федерації Тітов Роман Борисович, позивний «Алтаєць», прізвище-прикриття Демонов. Пізніше зі зброєю було виявлено пакувальний лист військової частини, про керівництво якої я щойно згадував.

Таким чином, ми маємо факти не лише розробки плану, готування до вчинення державного перевороту та терористичних актів щодо мирних мешканців та посадових осіб Української держави, а повну співпрацю з ватажками терористичної організації, які є ворогами Української держави. Саме за їхнього сприяння, їхньою зброєю збиралися підірвати Верховну Раду, обстріляти крупнокаліберними 120-міліметровими мінами центр української столиці. Самі організатори усвідомили, що це море крові, хаос. Саме те, що було потрібно Захарченку, а також особам Російської Федерації, які розв'язали агресивну війну проти нашої держави.

Думаю, що зараз варто сказати лише одну фразу. 8 березня на українському КПВВ «Майорське» працівники СБУ затримали автомобіль Рубана, провели санкціонований обшук, у процесі якого було вилучено вогнепальну зброю, бойові припаси, вибухові речовини, призначені для терористичного акту. Сам Рубан був затриманий, пізніше заарештований, чим припинено його злочинну діяльність. Прошу продемонструвати відео.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Продемонструйте, будь ласка, відео.

(Трансляція відеоматеріалів).

Колеги, увага! Прошу вимкнути відео, підготувати добру якість.

А зараз запитання депутатів, 10 хвилин *(Шум у залі)*.

Отже, колеги, зараз час для запитань народних депутатів *(Шум у залі)*. Колеги, ми не будемо переривати розгляду. Прошу. Ми маємо 10 хвилин для запитань народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на запитання.

Тетерук Андрій. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Юрію Віталійовичу, у мене запитання. Яка кількість людей проходить по цій справі? Хто є головним замовником? Про яке загальне фінансування цієї операції йдеться?

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую. Хочу ще раз наголосити. Офіцери Збройних Сил України 8-го окремого полку спеціального призначення повідомили Службу безпеки України про розроблений план терористичних атак та державного перевороту. Зловмисники були впевнені, що мають у своєму розпорядженні серйозну військову потугу, яка візьме участь у запланованому ними замаху на конституційний лад в Україні, знищенні вищих посадових осіб держави та артилерійському обстрілі по центру української столиці, і на щастя, інших учасників у зв'язку з цим не підшуковували, бо були впевнені, що вони досягли домовленості з керівництвом 8-го полку спецназу.

Наразі у справі в якості підозрюваного знаходиться сам Рубан, який рішенням суду арештований на два місяці. Сьогодні я прошу Верховну Раду дати дозвіл на притягнення до відповідальності, затримання та арешт іншого учасника змови – народного депутата Савченко, для того щоб у найкоротший термін – до двох-трьох місяців – завершити слідство і передати справу до суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для запитання надається Федоруку Миколі Трохимовичу. Будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово народному депутату Антону Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю. Добрий день! Шановний Юрію Віталійовичу! Ви знаєте, я дуже уважно передивився подання Генерального прокурора України з приводу затримання та арешту Надії Савченко там, де розповідається про те, що готувався напад на Верховну Раду, вбивство народних депутатів, міністрів, Президента і таке інше. Нас уже давно всі прокляли, але в чому винні прості хлопці – охоронці Верховної Ради, українці, яких убили б під час такого нападу? Читаючи це, у мене виникає думка, що пані Савченко несповна розуму. Чи буде проведена психіатрична експертиза після того, як ми надамо дозвіл на її затримання та арешт?

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую за запитання.

Насправді я не підтримую широкомасштабної розгорнутої кампанії оголосити Надію Савченко психічно нездоровою людиною. Думаю, що це лише один з методів захисту для уникнення передбаченої законом кримінальної відповідальності. З якогось погляду, будь-який терорист у будь-якій країні світу, звичайно, має схиблений розум, бо додуматися ввезти чотири 120-міліметрових міномети, до яких додається 46 мін з радіусом ураження до 200 метрів, які можуть летіти на відстань до 7 кілометрів, кожен снаряд якої несе 4 кілограми вибухівки, і три такі міни можуть пробити перекриття будь-якого приміщення, будь-якого будинку, у тому числі житлових будинків у центрі української столиці, звичайно, може не зовсім звичайна людина.

Але відповідаючи на ваше запитання, можу сказати, що у переліку запланованих на сьогодні першочергових слідчих дій під пунктом 8 стоїть призначення судової психіатричної експертизи. Це зніме всі питання і нарешті припинить прикривати злочинний умисел і підготовку до теракту шляхом ввезення ворожої деенерівської зброї на територію Української держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Працівники системи «Рада» повідомляють, що вони вже готові демонструвати фільм. Якщо зараз буде продемонстровано фільм, ми завершимо розгляд питання в тій самій послідовності, як записано.

Прошу продемонструвати фільм, чи він буде іти в добрій якості. Будь ласка.

(Трансляція відеоматеріалів).

Шановні колеги, перегляд відео завершено. Зараз надається 2 хвилини Генеральному прокурору України, і продовжуємо запитання. Не виступи, а запитання. У нас ще залишилося 5 хвилин для запитань. Якщо немає запитань, а ваші три наступні, тоді ми...

Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати! Думаю, усі розумні люди пересвідчилися в існуванні в головах змовників плану, підготовки цього плану, вербування виконавців терористичного акту, співпраці з терористичними організаціями та країною-агресором,

готування до вчинення, перевезення та багатьох інших складових цього терористичного злочину.

Для любителів цинічних жартів щодо депутатів або інших посадовців хочу нагадати, що все це вже було. Уже був обстріл із тяжкої зброї центрів українських міст, уже було захоплення адміністративних державних будівель, уже була координація з ватажками терористичних організацій, а також із Кремлем. Усе це було в Криму, усе це було в Донецьку, усе це було в Луганську. Це зовсім не сюрреалізм, це називається терористичним переворотом у змові та на користь ворогів Української держави.

Фраза «Хлопці просять: міняйте владу» означає, що Рубан та Савченко знаходилися в координації з лідером ватажків терористичного угруповання «ДНР» Захарченком. Продемонстровані вам пакувальні листи означають, що із зброї, виданої офіцерами Російської Федерації, готували знищення керівництва Української держави та масове ураження мирних людей у центрі української столиці під десятками мін 120-міліметрових тяжких мінометів, привезених з окупованих територій.

Шановні депутати, я, дійсно, як часто люблять згадувати, не маю профільної освіти, але в мене великий досвід і знання. Знаю, що завжди саме з такого плану починалося повалення держави. У 1932 році в Австрії 130 переодягнених в австрійську форму фашистських десантників намагалися повалити австрійську державу, що закінчилося аншлюсом і мільйоном жертв Другої світової війни. У Криму, де зелені чоловічки захоплювали насамперед адміністративні будівлі. У Донецьку і в Луганську, де декілька пройдисвітів заявили, що вони не підтримують «київської хунти», Петю, як тут сказано, треба зняти, а тоді вже вони будуть домовлятися з нами. Це все було, я фізик і знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Вибух над нової зірки завжди породжує чорну діру, і в цю діру в Донецьку і Луганську вже всмоктало тисячі жертв, тисячі трупів, наших героїв, наших мирних людей, наших жінок і дітей. Саме такий план обстрілу Києва з крупнокаліберної зброї, знищення правлячих конституційних структур України були направлені на нову величезну чорну діру для всієї України.

Прошу вас дати дозвіл на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт одного з організаторів, у чому ми її обґрунтовано підозрюємо, терористичного акту проти Української держави народного депутата Надії Савченко.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас залишається 4 хвилини для запитань. Перше – Мосійчук, друге – Мельничук. Два запитання, більше ми не встигнемо. Ні, два запитання, наступні інші доповідачі.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон для запитання Мосійчука.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. У мене немає запитань стосовно Савченко, тут начебто все практично зрозуміло. У мене кілька таких питань.

Перше. Юрію Віталійовичу, хочу щоб ви прокоментували те, що ЗМІ кажуть щодо військового перевороту. На вашу думку, це військовий переворот чи невійськовий?

Друге. Чи зафіксовані контакти цієї групи осіб із Захарченком і російськими кураторами?

Третє. Особисте питання. Там ішлося про «монки». Багато терактів в Києві відбулося з використанням мін МОН. Чи відомо щось про це і коли буде готова Генеральна прокуратура і Служба безпеки України розповісти про замах на мене?

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую.

Насамперед прошу подякувати Збройним Силам України і конкретно офіцерам 8-го окремого полку спеціального призначення, які змогли зупинити фактично цей теракт (*Оплески*). Як і завжди, перед лицем зовнішнього або внутрішнього ворога, незважаючи на те, як він замаскований під високопосадові регалії, наші офіцери показали свою відданість Українській державі.

Хочу також принагідно подякувати Службу безпеки України, яка в цій безпрецедентній операції не лише в Україні, а й у більшості європейських країн змогла чітко зафіксувати всі дії зловмисників: встановити спецтехніку, записати на відео, супроводжувати навіть завантаження зброї зловмисниками (*Оплески*). Це була досконала секретна операція, яка зараз підходить до свого фіналу.

Пане народний депутате, прямо хочу відповісти: жодного військового заколоту в Україні не було. Була спроба двох осіб діяти на користь Російської Федерації як країни-агресора та терористичної організації «ДНР», з лідером якої народний депутат Савченко безпосередньо проводила переговори, про що свідчить відео, яке продемонстрували в залі.

Ви чули про те, що хлопці просять: «Міняйте владу тут, у Києві». Хлопці дали бойові гранати і міномети для того, щоб валити тут владу, не там Захарченка підірвати, поки за столом з ним сиділи, а тут українську владу знищити. Ви чули також прохання хлопців віддати їм Турчинова, тому що «это личное». Думаю, що це все свідчить про ступінь моралі, відповідальності перед Українською державою, українським народом, що так часто пані Савченко використовує у своїх промовах для того, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Якщо можна, 1 хвилину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Хочу тим, хто не обізнаний з військовою справою, зачитати, що ж привезли звідти організатори і чи, дійсно, це був замах лише на депутатів, як зараз хочуть перевести стрілки, чи лише на високопосадовців.

Було привезено кулемет «Утьос», який пробиває броньовані машини, припустимо це для влади. 11 кулеметів та автоматів, великокаліберну снайперську гвинтівку калібру 12,7 «Топаз», яку виробляють лише в «ДНР», що пробиває броню на величезній відстані, і 260 патронів до неї, два ручні противотанкові гранатомети РПГ-7В із 12 реактивними гранатами до них для ураження важкої броньованої

техніки, у тому числі танків та особового складу в укриттях, РПГ-22, прицільна дальність якого 250 метрів, шість мін калібру 82 міліметри, які стріляють з цих гранатометів, чотири міномети калібру 120 міліметрів – улюблена зброя терористів «ДНР», б'є на 7 кілометрів, розліт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

ЛУЦЕНКО Ю.В. ...осколків становить понад 200 метрів, кожен снаряд несе 4 кілограми вибухівки і три снаряди пробивають стелю будь-якого будинку, 12 осколкових протипіхотних мін МОН-50, дальність ураження – 80 метрів. Кожна з цих мін містить 0,7 кілограма вибухівки. 60 гранат РГД-5, радіус ураження – 25 метрів. Усе це мало створити, як казав Рубан, хаос на вулицях: чим більше крові – тим краще.

На сьогодні достеменно відомо з показів свідків, що зловмисники планували встановити гранатомети або на Трухановому острові, або на баржі і з Дніпра обстріляти центр Києва. Як ви розумієте, неприцільно. Хто при цьому постраждав би більше: депутати чи прості українці, які тут живуть, працюють? Відповідь очевидна: це був теракт, спрямований на повалення Української держави. Більше мені додати нічого. За це має бути відповідальність.

Я робив, як і ви, усе, щоб Савченко витягти з російської тюрми. Навіть якби я знав, що вона планує подібні злочини, я все одно виступав за її звільнення, бо кожен українець не може бути у ворожому полоні, але якщо він навіть і герой, має відповідати за законом (*Оплески*). Відповідно до закону за анонімний дзвінок про мінування дають до п'яти років. Що треба дати тим, хто нібито перевірів пильність СБУ? Перевірили – пильність на місці. За це передбачено найвищу міру покарання.

Сукупність статей дозволяє мені просити не лише притягнення до відповідальності, а й арешту. Впевнений, це принципова річ для всіх тих, для кого Українська держава є найвищою цінністю і головним щитом для захисту життів мільйонів її громадян. Не в депутатах справа, хоча і в них також, а в тому, що люди без держави стають одразу мішенями для терористів, і їх, як ви чули на плівках, «на стадіонах будем репресировать тисячі».

Цього не буде! Цей умисел був зірваний завдяки Службі безпеки України, Збройним Силам України та процесуальним керівникам-прокурорам.

Дякую їм за важливу роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє запитання. Іван Мельничук. Потім виступ Надії Савченко.

Мельничук. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, у мене немає запитань, так як у мого колеги попереднього промовця, ні до керівника Служби безпеки України, ні до Генерального прокуратура України. Я просто хочу сказати те, що я почув.

А почув я про те, що Захарченко дав добро на підтримку цього всього безладу, який мав відбутися в Києві. Він гарантував Савченко свою підтримку в Києві під час оцих заходів, які вона планувала здійснити.

Ну, про що ми можемо ще говорити і в чому ми можемо сумніватися? Ви подивіться, що відбувається? Сьогодні о 6 годині на станції метро «Житомирська» працівники поліції метрополітену затримали у вестибюлі місцевого мешканця Гресик Т.В., 1990 року народження, у якого в рюкзаку було виявлено та вилучено тротилову шашку вагою близько 100 грам, вибухову речовину типу пластид – 100 грам. Ми говоримо про те, що сьогодні он уже повідомляють про мінування управління поліції на вулиці Грушевського.

У наших правоохоронних органів безліч справ, багато роботи з виявлення оцих московських недобитків у нашій Україні, які на сьогодні, на мою думку, постаралися очолити Савченко, той самий Михайл Саакашвілі. Нехай правоохоронні органи працюють. Давайте їх підтримувати в усьому, давайте знімати недоторканність з цих московських недобитків, які зайшли до Верховної Ради.

Я хотів би зараз ще бачити реакцію лідера фракції, яка привела...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, час для запитань до Генерального прокурора завершено. Ще буде заключне слово.

Зараз слово для пояснення надається народному депутату України Савченко Надії Вікторівні. Будь ласка, до 15 хвилин.

САВЧЕНКО Н.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Зараз всеретесь. Оце Зірка Героя України.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба!

САВЧЕНКО Н.В. Ви зараз кричите «Ганьба!» Зірці Героя України. Її має дуже багато українців. А оце – депутатське посвідчення, депутатський мандат. Що дорожче? Що варто зрадити першим? Покласти вам депутатський мандат і піти з політики, щоб ви були щасливі, чи відмовитися від Зірки Героя, як багато хто хоче? Люди, які мене підтримують, кажуть: не віддавай Зірки. Але вони зрозуміють, якщо я її віддам на поталу тим, хто буде потім порохоботить. А якщо я віддам, ті, хто порохоботять, усе одно будуть лити лайно. Питання: чи варто мені зраджувати народ України, віддаючи Зірку Героя України?

Ні, не зраджу. Це звання дається нелегко. Це звання дається кров'ю дуже багатьом людям. Я доводила, що я є героєм України в московських в'язницях проти ворога зовнішнього, доведу і вам, внутрішнім ворогам України, що таке Герой України.

Чи варто скласти мандат і що це таке? Українці! Це те, що дає право бути вам серед них, це те, що дає право бути вам чужородним в цій гнилій ямі. Генпрокурор розказував, як розриваються снаряди. Страшно? Який розліт калібру, які осколки, які травми від цього? А ви можете собі уявити, що сотні, тисячі людей це відчули на собі особисто. А хтось припинив тут війну? Спробував, перестав красти, як обіцяв? Та добре, що вже з тим «красти».

Українці хочуть миру і з того боку, і з цього боку (*Шум у залі*).

Якби хоч хтось із вас поїхав і поговорив з українцями від заходу до сходу, то ви зрозуміли б, що єдиним злом в Україні, яке не дає миру, – є українська влада. А злом поза Україною, яке не дає миру, –

є російська влада. То чим ми відрізняємося для нашого народу від нашого окупанта?

Усе те, що зараз сказав Генеральний прокурор – інкримінував мені як злочин, були точно його дії як лідера Майдану. У вас вийшло прийти до влади, не вийшло в народі змінити систему. Це те, що, дійсно, потрібно українцям, для того щоб не було отих страшних картин, які вам зараз намалювали в політичній провокації і в цьому сюрреалізмі.

Я вам поясню, що зупинило. Оті люди, які завжди нам роздають картки, які виводять наші голосування на оці монітори, оті люди, які забезпечують монітори телеекранів і роблять, щоб ця Рада працювала, демонструють відео, оті люди, які спостерігають, як працює парламент, оті люди, які постійно нас критикують. Оце є ваші янголи-охоронці. Не було б їх, ця «люстрація» у вас була б уже давно (*Шум у залі*).

Українці – це ваша явка з повинною. Покарання за ваші злочини вас наздожене. Мене налякати чимось – ви не налякаєте. Пропонуючи мені «сделки», – я на них не піду.

Продемонстроване відео, пару разів говорила, – для запису на камеру. Найголовніше, що треба було зараз досягнути, – це те, щоб ви зрозуміли, що оці «червоні лінії» дуже близькі до вас. Що страх є у вас у парламенті. Я не єдина в парламенті, хто так думає. Так думає весь український народ (*Шум у залі*). Я сказала: весь український народ, який ви вбиваєте, який ви розділяєте, з ворогом якого ви торгуєте. Ви не зробили в цьому парламенті нічого за чотири роки, щоб війна, яку ви розпочали, ділячи портфелі, не прийшла до вас в парламент. Не зробили нічого! Тому зараз це просто лакмус.

А далі ви побачите, що буде. Якщо батьку доведеться підривати гранату в суді, для того щоб хоч якось досягнути справедливості; якщо військовому, який повертається з фронту, доведеться закінчувати життя самогубством, а кулі в лоб так і не прилетіло тому, хто кричав і так просив собі кулю в лоб, то не я буду вашою небезпекою в парламенті. Вашою небезпекою буде ваш народ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ.
Зараз відповідно до Регламенту... Так?

САВЧЕНКО Н.В. Я ще не завершила. Скільки хвилин дано, 15?

ГОЛОВУЮЧИЙ. До 15 хвилин.

САВЧЕНКО Н.В. Чекаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Верховна Рада України. Якщо виступ завершено, я оголошую про його завершення. Якщо маєте щось доповнити, даю вам на це можливість.

САВЧЕНКО Н.В. Пане Андрію, мій виступ не завершений. У мене є за Регламентом 15 хвилин. Прошу мені їх надати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не буде парламент, Надіє, 10 хвилин чекати трагічної мовчанки. Ми будемо переходити до обговорення і завершення питання. Попереду стоять надзвичайно важливі питання (*Оплески*).

Отже, прошу записатися на виступи від фракцій і груп...

Вибачте, зараз 5 хвилин на виступ має перший заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Павло Васильович Пинзеник. Прошу ввімкнути мікрофон.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на засіданні 22 березня за участю Генерального прокурора України Луценка Юрія Віталійовича і народного депутата України Савченко Надії Вікторівни розглянув подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Савченко Надії Вікторівни, про надання згоди на затримання народного депутата України Савченко та про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) стосовно народного депутата України Савченко Надії Вікторівни, підтримані та внесені до Верховної Ради України Генеральним прокурором України, який просить розглянути та підтримати їх.

У поданнях зазначено: досудовим розслідуванням встановлено, що в період із листопада 2017 року по теперішній час Савченко Надія Вікторівна вчинила низку тяжких і особливо тяжких злочинів проти основ національної безпеки України та проти громадської безпеки. Комітет ухвалив висновки, за якими вважає, що подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Савченко Надії Вікторівни є законним, оскільки ініційовано й подано належним суб'єктом подання, а також достатнім і обґрунтованим.

Подання про надання згоди на затримання народного депутата України Савченко Надії Вікторівни та про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) стосовно цього народного депутата є законними, оскільки ініційовані й подані належним суб'єктом подання, а також достатніми та обґрунтовуються таким.

Надія Вікторівна Савченко не відмовилася від вчинення злочинів, не припинила відносини з імовірними співучасниками і не полишила наміру закінчити злочинний умисел.

Обґрунтовується надзвичайно високим ступенем суспільної небезпеки кримінальних правопорушень, які інкримінуються народному депутату Савченко, і також тим, що Надія Вікторівна Савченко може полишити місце свого постійного проживання, виїхати з території України, де буде переховуватися від органів досудового розслідування та суду, незаконними засобами впливати на свідків у кримінальному провадженні, які володіють інформацією щодо обставин вчинення злочинів, перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

Колеги, доповідь закінчив. Потреби в заключному слові немає.
Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу спочатку записатися на виступи від фракцій і груп, потім народних депутатів.

Від фракції «Батьківщина» запрошується до виступу Соколов Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, думаю, що те питання, що зараз розглядає парламент, стосується не лише парламенту, а всієї країни, і спроба фігурантів цієї справи зробити з цього клоунаду не вдасться.

У мене перед очима відео (хто бажає, зайдіть в *YouTube*): 27 жовтня 1999 року парламент Вірменії – така сама клоунада, яка розігрувалася щойно. У день уряду на засіданні парламенту отакі ж клоуни, які розігравали нібито сценарій, який вони не готували, з п'ятьма автоматами впритул розстріляли ложу уряду, президію, а далі палили по залу. Кількість жертв досі встановлюється. Зірвані переговори, які відбувалися між урядами Вірменії та Азербайджану щодо врегулювання ситуації в Нагорному Карабасі, фактично ліквідований уряд, зроблено все для того, щоб у країні був хаос. Не треба було навіть стріляти на вулицях – зачистили парламент і уряд. Ті самі благі наміри, антинародні політики і все інше. Лише після цього в країні встановилася тотальна диктатура, парламент знищено, закрито всі засоби масової інформації і безроздільно всім керує Президент країни, який на колінах повзає до Москви.

Думаю, що після тих конкретних речей (навіть по датах рівно 20 років) ці символізми, які закладалися Путіним через Захарченка і їх п'яту колону, достатньо чіткі.

Наша фракція ухвалила рішення голосувати за подання Генерального прокурора, але є одне питання. Юрію Віталійовичу і пане Голово Служби безпеки України, коли ви з такими матеріалами приходите до парламенту, честь вам і хвала. Лише коли на місцях проходять люди, які є депутатами сільських рад або обіймають мінімальні посади і єдиним їх злочином за статтею 109 Кримінального кодексу України, спроба захоплення державної влади, є політичні голосування в місцевих радах, ось через це і виникає недовіра до таких подань.

Але тут в перший день, коли ми побачили це відео, я сказав, що це була одна з найкращих операцій наших спецслужб на відміну від багатьох інших, які готувалися.

Тому рішення парламенту...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дайте завершити. Будь ласка, 30 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. ...думаю, повинно бути прийнято для того, щоб ніколи в нашій країні терор не був домінуючим, коли є можливість політично доводити свою позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» виступатиме Олександр Бригинець.

Запрошуємо до слова пана Олександра. Будь ласка.

БРИГИНЕЦЬ О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, безумовно, фракція «Блок Петра Порошенка» голосуватиме за всі три подання Генерального прокурора, тому що ми завжди підтримуємо всі звернення, оскільки вважаємо, що депутати не повинні бути недоторканими. Тому скасування недоторканності з одного конкретного депутата лише наближає час, коли з нас усіх знімуть недоторканність. Ці факти, які ми зараз побачили, дійсно, вкрай переконливі, вони свідчать, що злочин, який не стався, він планувався.

Надзвичайна повага і велике почуття вдячності до СБУ і до наших хлопців-офіцерів, які не зрадили України, і до всіх інших, які не допомогли знайти цієї зброї в межах України. Ми розуміємо, що й такі варіанти могли бути. Безумовно, може бути таке, що ця спроба теракту не єдина, яка робилася цією командою. Сподіваюся, що це питання також буде вивчено. Переконаний, що були й інші спроби, бо я чув про різні розмови Савченко біля лінії фронту. Вона дуже багато зустрічалася з людьми і кожного разу провокувала їх на якісь такі дії, що пов'язані з протестними настроями. Думаю, це важливо.

Для мене особисто ще дуже важливо й те, що ми сьогодні повинні показати консолідованість. Бо технологія знищення влади, знищення уряду була застосована не лише, як мій колега Соболев

сказав, у Вірменії. Давайте згадаємо нашу історію. А хіба втеча всього уряду, несподівано, в один день, за командою Путіна не була спробою залишити Україну без влади, для того щоб її розчленувати? Я цілком переконаний, що тоді Янукович, Азаров і всі інші в один день тікали саме з цієї причини, для того щоб залишити Україну без керівництва. Тому я сказав би, що в даному разі це дубль два.

Чи винні ми всі в тому, що Савченко тут? Так, безумовно, винні. Але ми винні в тому, що ми її підтримували просто як людину. Ніхто з нас її не заводив у політику.

Я шкодую, звичайно, що сьогодні тут немає Юлії Володимирівни, яка сказала б, хто змусив її включити Савченко до списку партії ВО «Батьківщина». Чи це було, можливо, чиєсь прохання? Це перше.

Друге. Ми чули, що Тимошенко звинувачували в зустрічі із Захарченком. Можливо, і це треба було б сьогодні нам почути? Це вкрай важливо для нас усіх, для того щоб усі питання були сьогодні озвучені, щоб це не було просто проголосували, і все. Але я дуже сподіваюся, хоч Юлії Володимирівни і немає, вона все-таки обов'язково дасть пояснення...

ГОЛОВУЮЧА. 30 секунд для завершення. У нас усі фракції мають право висловити свою позицію. Будь ласка, колеги, дуже чутливе питання.

Дякую.

БРИГИНЕЦЬ О.М. Тут мені нагадали, що я був у «Батьківщині». Так, я був у «Батьківщині». Але я скажу, що тюрма зламала не лише одну Савченко. Тимошенко стала зовсім іншою, і ви це добре знаєте.

Згадайте, будь ласка, чи голосувала Тимошенко про деокупацію? Ні. Щодо проекту постанови про покарання Росії голосувала? Ні. Сьогодні ми будемо голосувати за невизнання виборів...

ГОЛОВУЮЧА. Шановний пане Олександр, дякую за виступ (*Шум у залі*).

Шановні колеги, прошу вас взаємини між собою з'ясовувати пізніше, зараз розглядається важливе питання.

До слова запрошується голова фракції «Об'єднання «Самопоміч».

Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Вельмишановні пані та панове, хлопці та дівчата, підкреслюю, так бавитися з українською державністю і безпекою кожної людини в Україні не можна. Це викликає в мене – сум і сором, у людей – гнів, ненависть і сміх. Половину ненавидять, половину сміються.

Сьома, якщо не помиляюся, полум'яна проповідь Генерального прокурора у Верховній Раді України про злочини, які він розслідує, і наші голосування про зняття недоторканності, арешти і затримання. Що це дало, що це принесло країні? Кошти, безпеку? Ні. Це викликає гнів і ненависть у людей, тому що сьогодні в парламенті відбувається злочин, коли неможливо повернути 15 мільярдів гривень, украдених у селян, від двох олігархів. Це цікавить Генеральну прокуратуру? Ні. Це викликає гнів і ненависть у людей. Хто користується цим природним гнівом і ненавистю людей? Звичайно, ворог, у тому числі як і зовнішній, так і внутрішній. Чи не є це спецоперацією з обох сторін, щоб не сталося вчасних виборів Президента? Чи не є це спробою зовнішніх і внутрішніх ворогів, яким вигідний хаос у країні?

Беззастережно, така гіпотеза є. Я прошу Службу безпеки України, до якої є довіра, зайнятися і тим питанням, кому вигідний хаос в Україні. А хаос в Україні вигідний виключно ворогам.

Те, що відбулося, – це ще одна дискредитація мирного протесту людей проти свавілля влади. Це дискредитація мирного протесту людей, кожен, хто тепер виходитиме на мирний протест, буде або москалем, або терористом. Це злочин проти українських людей.

Насамкінець. Кожен народний депутат, у діях якого є ознаки злочину проти державності, має бути рівним перед законом і відповідати за законом, і забавок тут бути не може.

Але я нагадую, прийнявши рішення про зняття недоторканності, ми даємо вам право на затримання і арешт кожного народного депутата, пане Генеральний прокуроре.

ГОЛОВУЮЧА. Запрошується до слова від фракції «Опозиційний блок» Юрій Бойко. Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна головуєча! Шановні народні депутати! Наша фракція чекає відповіді від Конституційного Суду щодо рішення про внесення змін до статті 80 Конституції, за яке проголосували в парламенті в жовтні 2017 року і відповідно до якого буде знята недоторканність з усіх народних депутатів. Це те, що весь парламент обіцяв народу України і виборцям, коли йшов на вибори.

Наша фракція підтримує звернення і законопроект про зняття недоторканності з Президента, народних депутатів і суддів, коли він з'явиться у залі. Ми сподіваємося, що це буде якнайшвидше. Ми не змінимо своєї позиції і не голосуватимемо за зняття недоторканності з окремих народних депутатів. Ми наполягаємо на тому, щоб ця недоторканність була знята з усіх, щоб припинити це театральне шоу, яке бачимо в залі кожного тижня щодо зняття недоторканності. Це перше.

Друге. Нам тут демонстрували фільм. Це не перший фільм, який ми бачимо в залі. Я хочу нагадати, що дехто із залу бачив це все на власні очі, коли у серпні 2015 року було не намагання, а створений справжній теракт, і коли чотири нацгвардійці, про що сьогодні згадував спікер, загинули перед Верховною Радою, захищаючи в тому числі і вас.

Ви думаєте, що після цього хтось поніс покарання? Ні. Так само не покарані вбивці журналістів, яких позбавили життя в центрі Києва. Не покарані винні в чотирьох підривах військових арсеналів протягом року, що злетіли в повітря.

Шановні народні депутати, ми вважаємо, що потрібне посилення правоохоронної діяльності в усіх напрямках, насамперед притягнення до відповідальності тих винних у терактах, що вже сталися.

Насамкінець. Ми вважаємо, що головна причина зростання радикалізму в державі (і всі це знають) – це тотальне зубожіння населення, яке сталося останні три роки. І боротьба парламенту повинна бути причиною таких явищ, які штовхають людей на радикальні дії: підтримка соціального населення, боротьба з бідністю і робота для народу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне слово надається лідеру фракції Радикальної партії Олегу Ляшку.

Пане Олеже, запрошуємо вас до слова.

ЛЯШКО О.В. Історія з Надією Савченко викликає велике розчарування і біль, і не лише в мене, а й у мільйонів людей усього світу, не думаю, а переконаний, мільйонів українців, які боролися за її звільнення.

Я цілком впевнений, що мільйони людей, які домагалися, щоб Савченко була звільнена, дійсно, добивалися не для того, щоб вона з окупованої території возила зброю для вчинення терактів у Києві.

Надія Савченко розказує, що, мовляв, якщо вона зірве парламент, органи державної влади і таке інше, то буде героїнею. Очевидно, пані Надія погано знає українську історію. Українці ніколи не були терористами, росіяни – терористи, і вся історія від царя про це свідчить (*Оплески*). А українці – це козаки, які вміють захищати. Але в нас є така приказка: нам чужого не треба, але і свого не віддамо. Хаос, терор, кровопролиття – це те, чого не хоче жодна українська людина, кого б це не стосувалося. Бо за благими намірами боротьби проти Президента, Прем'єра чи депутата може бути чиясь дитина, чиясь жінка, хтось із журналістів, помічників, абсолютно випадкові люди. Тому що міна – дура і вона не вибирає, куди летить: чи в Ляшка, чи в Савченко, чи у жіночку, яка стоїть вахтером у Верховній Раді.

Справжнім героїзмом було б те, якби пані Надя (як прикро називати ім'я Надія, бо для українців віра, надія, любов – це святі речі) скористалася тією зброєю і підірвала свого друга Захарченка (*Оплески*). Думаю, що тисячі українських батьків їй за це лише подякували б, батьків, діти яких не повернулися з фронту, які вийшли з полону, яких ми обміняли, закатованих, кастрованих, над якими знущалися її друзі – захарченки, плотницькі, «ташкенти» та всі інші. І коли вона розказує, що головне – це домовитися із Захарченком, а тут, у Києві, уже «порішаємо», дуже прикро це чути. Ви знаєте, у мене біль у серці. Я товстошкірий як політик, але мені дуже прикро, що нас так розвели – весь український народ.

Історія з Надею Савченко ввійде не лише в підручники історії, а й у підручники розвідки. Цю будуть вивчати, як з гімна можна

зліпити пулю, впарити в український простір і потім використовувати для хаосу і розвалу держави (*Оплески*).

Хочу звернутися до громадян України, тому що багато хто з людей сприймає все емоційно, і сказати дуже тверезу річ. Іноземні спеціальні служби (і не лише російські, а багато інших спецслужб) проводять цілий ряд операцій для розвалу країни зсередини. Люди добрі, будьте уважні, не ведіться! Не все те золото, що блищить (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Зараз надається слово для виступу від фракції «Народний фронт» Юрію Березі. Будь ласка.

Вибачте. Це буде останній виступ від депутатських фракцій і груп чи ще є бажані? Є.

Будь ласка, пане Юрію.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець).* Шановні колеги! Шановні журналісти! Шановний український народе! Хочу зараз з цієї високої трибуни подякувати працівникам і очільнику спеціальної служби, який зараз у Верховній Раді, за те, що вони зробили, за те, що врятували тисячі життів (*Оплески*) Це факт. Це праця день і ніч простих працівників.

Василю Сергійовичу, ми дуже вдячні. Дякую від батьків, від дітей, усіх тих, хто міг загинути насамперед у мирному Києві. Але я не про це.

Останнім часом те, про що ми говоримо, дуже багато місця зайняло в інформаційному просторі. Прочитавши цитату з її книги, я зрозумів, що в дитинстві замість вивчення української історії це досить багато вживало алкоголю, і воно не знало української історії і не читало її.

100 років тому такі самі самі представники, як оце зараз воно себе називає «ліворуціонер», зробили все, щоб Українська держава не відбулася. Ви знаєте, коли я чую про те, що це недорозуміння готове було завести російські війська до українського Києва, то хочу поставити питання, чи віддавало воно собі звіт взагалі. Знаєте, дуже легко назвати це божевіллям. Ні, це не божевілля.

Давайте спитаємо у бійця, якого добивали російські солдати під Іловайськом, Артема Кравченка. Думаю, що якби це чудо завело сюди війська Росії, вони стріляли і вбивали б українців (*Шум у залі*). Хто там гавкає, хто там гавкає ліворуч?

Можна багато говорити. Я знаю чітко, що зала зараз об'єднається і проголосує одностайно за всі подання Генерального прокурора України.

А зараз я хотів би звернутися словами великої Ліни Костенко:

«Душа спитала — доки?!

Втопили край у підлості і злі.

І я сказав: чужинці, дайте спокій.

Не сійте зради на моїй землі.

Уже і так насіяно. Вродило.

Вже не бере ні плуг, ані коса.

А ми ще є. І то найбільше диво,
що цей народ іще раз воскреса».

Слава Україні! Дякую українським...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від групи «Воля народу» Юрій Рибчинський. Це буде останній виступ від фракцій і груп. Потім – виступи депутатів.

Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Євген Рибчинський... (*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, Євгене. Будь ласка, Євгене Рибчинський.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Ще сьогодні зранку я готувався до того, щоб проголосувати за зняття недоторканності і не голосувати за взяття під варту. Дуже сподівався, що Надіна промова дасть нам змогу хоч якимось чином її амністувати. Але її промова повністю довела її вину. Вона хоче об'єднати сепаратистів всередині країни.

Сепаратистів з «ЛНР», «ДНР» і тих, які переїхали в серце України – місто Київ. На превеликий жаль, я дуже сильно розчарований. Більше того, у нас були часи Голодомору, коли знищувався Український народ, у нас були часи, коли українці виїжджали мільйонами за кордон, тому що жити було неможливо, – Росія вчиняла теракти, знищувала найкращі, так би мовити, слов'янські корені, тому що все вийшло з цієї землі.

У серці цієї землі вчинялося дуже багато різних речей. Ви знаєте, що Аскольда і Діра підняли на ножі люди, які прийшли з Новгороду. Тут москалі, я цілком переконаний, якби сьогодні зайшли до Києва, перебили б усі патріотичні кадри, вони нікого з вас не залишили б у живих.

Якщо хтось сьогодні не проголосує (а я не збирався голосувати ще зранку), вважатиму його особисто своїм ворогом. Група «Воля народу» голосуватиме...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, виступи від фракцій і груп завершено. Зараз ми маємо 9 хвилин на виступи народних депутатів України.

Прошу народних депутатів, які мають бажання взяти участь в обговоренні, записатися на виступи.

Проводиться запис на виступ народних депутатів.

Помазанов. Будь ласка.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Тетяні Чорновол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Тетяно. Увімкніть мікрофон Чорновол з трибуни.

ЧОРНОВОЛ Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Мій виступ буде коротким. Я хочу сказати одну річ, яка, може, і не звучить

популярно, але є правдою. Ви знаєте, зараз дуже зручно протиставляти владу і українців, боротьбу за українську незалежність, боротьбу з російською агресією і владою, яка начебто живе в іншому світі.

А я хочу сказати інше. У нас було вже дуже багато сторінок в історії, яку ми дітьми вивчали в школах. Ось ми читали, що Україна здобула начебто незалежність або йшла до здобуття цієї незалежності рік, другий, третій, і немає. Знову читаємо, ну, як вони могли, – рік, другий, третій, і знову немає. Тому я хочу сказати, що зараз ми в цій Верховній Раді абсолютно різні, але є колективним органом державної влади. Є й інші органи державної влади. Якщо подивитися глобально на всю нашу роботу за останні роки, можна зробити єдиний висновок: це перша українська влада за дуже довгу історію. Ми можемо цим пишатися. Нам, дійсно, є чим пишатися, бо ми протистоїмо агресії Росії, величезної й кровожерної імперії, яка ламала багато століть і нас, і багато інших націй. Навіть країни ЄС, навіть країни НАТО зараз ховаються за нашою спиною. Це все ми. Нам є чим пишатися, і не треба протистояти.

Насамкінець. Тут не протистояння українського народу і навіть цього залу, а протистояння українського народу і Наді Савченко, у якої насправді корона просто виросла до небес, і вона вирішила, що може протиставитися і сама зайняти цю владу, зайти до Адміністрації Президента. Це насправді гидко, коли корона однієї людини створює таку ситуацію в країні, яка дає можливість знищити нині українську державну владу і привести до влади Росію. Якщо тут нищиться парламент, то сюди приходять російський парламент, російський президент Путін, держава-агресор. Це все зрозуміло.

Я дякую всім справжнім героям України. Їх дуже багато, які не мають цієї зірочки, але зараз на них тримається Україна. Вони є скрізь, у всьому українському суспільстві, у цій залі, в уряді, серед чиновників, міліціонерів, військових. Вони є серед всіх нас. Нехай їх зараз меншість, але на них нині тримається ця держава.

Слава героям України!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Лапін Ігор, якому передав слово Юрій Береза. Будь ласка, пана Ігоре.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Слава Україні! Я не зможу сьогодні говорити пафосні слова. «Пуля», ти мене знаєш. Я офіцер Збройних Сил України і хочу сказати від себе: я мав честь захищати Україну в 2014 році. Хочу поправити тебе, Надю, у тому сенсі, що не влада послала нас на війну вбивати українців. Нас не послали на війну, ми пішли добровольцями. І ти пішла добровольцем, і я пішов добровольцем, і тут дуже багато є хлопців, які пішли добровольцями. Нас вбиває російська агресія, нас вбивають російські кулі.

Я хочу лише пригадати дві битви, які добре знають ті, які були на війні. Бій під Металістом – це трагічна сторінка в історії батальйону «Айдар», в якому ми разом воювали, де загинули дуже багато наших хлопців. Я був в тому бою і ти була в тому бою. Після того сталося те, що сталося, – таке трапляється на війні, коли хтось кудись потрапляє, бувають різні ситуації.

Я хочу пригадати другу битву – за Георгіївку, коли бійці 8-го окремого полку спеціального призначення, яких я дуже добре знаю і не називатиму їхніх позивних, хлопці спустилися до мене в Георгіївку і там був захоплений позивний «Гамерлан». Це людина, яку ми хотіли поміняти на тебе (комбат Мельничук підтвердить, і ще побратими, які були в «Айдарі», підтвердять). Ми хотіли поміняти на тебе, але тебе, на жаль, уже вивезли до Росії. Чому, на жаль? Тому що, можливо, не було б стільки різних речей, які відбулися після того.

Ми йшли на вибори і обіцяли голосувати за зняття депутатської недоторканності. Я сьогодні проголосую «за», будучи твоїм побратимом і даючи можливість тобі довести в суді те, що ти сказала в ЗМІ, що це твоя спецоперація. Мені боляче голосувати за зняття недоторканності. Ти знаєш, для мене це дуже важкий період, коли стосується моїх побратимів. Але я як твій побратим проголосую сьогодні «за», і якщо треба буде моя допомога, якщо ти не винна, я буду намагатися довести цю невинуватість. Але якщо є твоя вина, вибач, я голосую за зняття недоторканності.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Артюшенко передає слово для виступу Артуру Герасимову.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я насамперед хотів нагадати слова Президента України, який казав, що найкращим гарантом нашої незалежності є українська армія, українські військові, українські патріоти і в Службі безпеки України, і в Генеральній прокуратурі України, і всі ті, які зараз борються за незалежність нашої країни. Я хотів би щиро подякувати і нашим військовим, і Службі безпеки України, і Генеральній прокуратурі України за ту блискучу операцію, яку вони провели.

Крім цього, хочу зосередити вашу увагу на тому, що це не просто відірвана дія певних осіб. Як ми побачили, це чітко спланована частина гібридної війни, яку веде країна-агресор проти нашої країни – України. Сьогодні ми чітко бачимо, що війна відбувається не лише на лінії фронту, вона ведеться Кремлем і всередині країни. Про це свідчать не лише ці події. Давайте згадаємо, як нещодавно трошили згадку про український Крим у центрі міста, скільки інших подій відбувається. Ми маємо бути пильними.

Що сьогодні насамперед треба? Потрібна повна єдність нації, повна єдність влади, повна єдність парламенту. Ось навіть коли говорять, що хотіли знищити парламент. За те, що відроджено армію? Хотіли знищити Президента. За те, що відроджено армію? За те, що відроджено українську оборонну промисловість? За те, що Росію визнано країною-агресором у цій залі, хочу вам нагадати? За те, що проведено декомунізацію? Це тоді, коли зараз у Росії Сталіна роблять майже героєм, і дуже багатьом людям це не подобається. За те, що відроджується Україна як країна? А скільки рішень ми приймали і щодо українського кіно, і щодо мови, і щодо музики, і щодо інших питань у цьому залі. Єдність – це надважливе питання, яке сьогодні має об'єднувати цю залу при прийнятті державницьких рішень.

Що стосується пані Савченко, то в мене до неї лише одне запитання. Коли це почалося? Це почалося у 2014 році чи набагато раніше?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ народних депутатів.

Мельничук Сергій. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Добрий день, колеги! Добрий день, шановний український народ! Про те, коли це сталося, я чую кожного разу, коли ми зустрічаємося з побратимами. Ми вже дістали український народ, вони хочуть змінити владу. Ті, які взяли в руки зброю і захищають там, на фронті, вони, повірте, хочуть іншої влади – не тієї, що їх грабує, не тієї, що не дає їм жити. Коли матері й жінки загиблих пишуть мені: «А хлопці за це помирили?».

Але з іншого боку, те, що теракт був спланований, скажемо так, на двійку, – це сто відсотків. З такими, хто так планує, ані постожити, ані вкрати. Але тероризм у країні неприпустимий.

Ми маємо зробити все для того, щоб змінити владу. Ми, ще раз кажу, людей дістали. Якщо ми цього не зробимо, вони надалі діятимуть радикальніше і це зроблять. Повірте мені, не Надія, то хтось інший. Так, Служба безпеки України намагається втримати ситуацію, але одна частина служби працює на недопущення цих злочинів, а інша частина служби – на її дискредитацію.

Я хочу просто зачитати один з документів Служби безпеки України від 19 червня 2017 року за № 38/7-10350-т: «Антитерористичний центр при Службі безпеки України проводить комплекс агентурно-оперативних заходів щодо документування антиконституційних діянь Мельничука Сергія Петровича для накопичувально-доказової бази з метою відкриття кримінального провадження та притягнення його до кримінальної відповідальності», тобто Служба безпеки України веде слідство окремо.

У мене запитання до Голови Служби безпеки України. Хто давав дозвіл на це? Щодо якої кримінальної справи?

Підписаний цей документом Маліковим. Думаю, що такі дії чиняться стосовно ще не одного депутата, неугодного владі.

Ще одне. Те, що було сказано Генеральним прокурором, що у 2014 році...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд. Будь ласка, завершуйте.

МЕЛЬНИЧУК С.П. У 2014 році ви домовлялися через Олега Недаву з терористами, так само і Надія домовлялася з ними. Так ось,

розслідуйте справу Недави і розкажіть, як він домовлявся і як ви хотіли батальйон «Айдар» вивести із зони АТО, а мене на психіатричну експертизу направити (*Шум у залі*).

Нічого, «петушкоботам» також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, завершилися виступи народних депутатів.

Зараз заключне слово. Спочатку виступить Савченко Надія Вікторівна, потім – Юрій Віталійович. Юрію Віталійовичу, спочатку Надія Савченко, потім ви.

Колеги, через 7-8 хвилин відбудеться голосування. Я, щоб не порушувати ані на йоту Регламенту, сказав, що якщо Надія Савченко після 3 хвилин захоче продовжити виступ, я додам їй ще 5 хвилин, оскільки вона не завершила. Потім Юрій Віталійович, і голосування.

Для заключного слова запрошується народний депутат України Савченко Надія Вікторівна. Будь ласка.

САВЧЕНКО Н.В. Важка ситуація у залі, але щоб трохи заспокоїти ваші нерви, хочу сказати, що в Україні, дійсно, є вихід без терактів, без складних моментів, які можуть зруйнувати її. Є простий і законний вихід – це зміна політичної системи. Це той закон, який ви не приймаєте, – про виборчу систему. Це можливість надати українцям як обирати депутатів, так і відкликати їх, не орієнтуючись на політичні партії, а на людину, яка тримає своє слово і працює для народу. Це можливість українців мати право на референдуми, щоб влада їх обов'язково чула. Це звичайне конституційне право людей, яке у нас не виконується. У нас в Конституції записано про референдуми – ми жодного разу цього не бачили. Ми не можемо оголосити імпічмент Президенту, тому в нас відбуваються Майдани. Для того щоб можна було змінити ситуацію в Україні без її зламу, без приведення сюди ворога, це, дійсно, поки що у ваших руках – зробити це в конституційний спосіб.

Нам потрібно призначити конституційний конвент – групу, яка напише нову Конституцію (*Шум у залі*). Нам потрібно запустити її через референдум, щоб українці визначили суспільний договір, за яким вони будуть жити далі в Україні, діяти і співпрацювати з владою.

Не так, як у нас записано в Конституції, що Верховна Рада України затверджує. Ми повинні врахувати волю народу, щоб не повіяв вітер з Холодного Яру.

Кожного разу, виступаючи тут, ви переводите все в політичні моменти, вигідні вам. Говорячи з трибуни, ви намагаєтеся людям забрати вуха так, щоб вони не зрозуміли, де правда.

Не зробила ця влада нічого для того, щоб Україна залишилася сильною, незалежною. Не зробили ці люди, які впродовж 26 років у парламенті, цього самого для українців.

Звинувачувати мене у зраді України, так, як ви зараз звинувачуєте ще дуже багатьох отих добробатів, Ігоре, які пішли на фронт, яких зараз депутати змушені брати на поруки, звинувачувати і робити вчорашніх герої антигероями лише через те, що вони незгодні з позицією і політикою нинішньої влади, – це зараз, дійсно, усе, що може зробити влада, усе, чим вона користується. Дати вам можливість зрозуміти, що теракти, які ви робите економічно, фінансово, комунальними платежами, законодавством України, позначаться на вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу додати до 5 хвилин.

САВЧЕНКО Н.В. ...Українці починають розуміти.

Ситуація, яка була створена мною зараз у сесійній залі, – треба було придумати якийсь вихід. Я завжди українцям говорила: не буду викликати вас на майдани, я не хочу, щоб ви мерзли і помирали, я не дію тими методами, як та влада, яка прийшла до керма. Я хочу запустити щось. Якщо ви дивилися те відео (там пару разів було повторено Рубаном для камери), мною була сказана фраза: «Герої повинні вмирати». Так, повинні, якщо того вимагає Україна.

Україна понад усе – була, є і буде. Неважливо, виживу я чи ще хтось. Виживе Україна. Україні бути!

Слава Україні! Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До заключного слова запрошується Генеральний прокурор України Юрій Віталійович Луценко.

Через кілька хвилин відбудеться голосування. Прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати! Відбувається війна. Російсько-українська війна триває уже більше, ніж для України тривала Друга світова війна. Завдяки героїчним Збройним Силам України, усім українським владним інституціям створена українська армія, яка унеможливила військове захоплення нашої країни. Завдяки міжнародному антипутінському фронту це також військове розв'язання для Путіна проблеми України стало практично неможливим, тому головні зусилля агресора останніми роками зосереджуються на підриві України зсередини. Це те, чим завжди знищували Україну, усі її спроби стати незалежною державою, так як знищували її за часів Хмельницького, так як знищували її за часів Руїни, так як знищували її за часів національно-визвольних змагань початку і середини ХХ століття. Завжди знаходилася людина, яка одягала на себе маску патріота і підривала Українську державу. Після цього приходила нова окупація, яка заковувала українців у ярмо. Не мною сказано, а у святому письмі, що жоден дім, розділений у самому собі, не устоїть. Найбільше, чого хоче Путін і його п'ята колона тут, в Україні, – розділити нас.

За останні місяці Служба безпеки України разом з Генеральною прокуратурою України та іншими спецпідрозділами правоохоронних органів викрила велику мережу антиукраїнських центрів у Херсоні, Харкові, Львові, під Києвом. Усі вони отримують кошти за свою антиукраїнську діяльність, за голосування на сесіях обласних рад про імпічмент, що розхитує довіру взагалі до інституції Президента, а не до конкретної особи, за те, щоб огульно ганьбити всіх депутатів, для того щоб Україна не вірила нікому і вибори взагалі не розглядали як можливий демократичний шлях змін у країні.

Сьогодні ми присутні при виявленні ще одного важливого елемента цього внутрішнього антиукраїнського фронту. Терористичний дует Рубана і Савченко не є окремим епізодом. Упевнений у тому, що він координується з усіма іншими елементами антиукраїнської діяльності. Служба безпеки України і Військова прокуратура мають головне завдання – встановити того ляльководу, який заряджає листівками, грошима, мінами, гранатами проти Української держави. Тому сьогодні лише початок процесу, а не кінець. Ми здогадуємося, хто цей ляльковод, бо чуємо тут гасла так званого «Українського вибору»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Ми щойно чули не один раз у промовах народного депутата – суб'єкта мого подання – про збройний переворот на Майдані, про олігархів, які його нібито фінансували, про те, що Порошенко розв'язав війну, про те, що ми не хочемо почути народу Донбасу. Усе це ми вже чули у Сімферополі, Луганську, Донецьку. Автор цього поки що схований за лаштунками.

Знаю і зроблю все, щоб прийти сюди й не просто назвати прізвище, а проголосити про порушення кримінальної справи і притягнення головного ворога України, який організовує цей внутрішній підрильний антиукраїнський фронт. Тому, шановні... *(У залі скандують: «Медведчук! Медведчук!»)*.

Шановні, посада Генерального прокурора України відрізняється від посади народного депутата України тим, що мені недостатньо скандувань, мені потрібні факти. Я дуже розраховую, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ЛУЦЕНКО Ю.В. ...члени антиукраїнської мережі все-таки визнають свою вину, покаються перед Українською державою і народом і назвуть того, хто зарядив ці «торпеди» проти нашого народу. Зараз прошу саме для цього – для торжества закону, для захисту держави, для спокійного життя простих людей на вулицях Києва – проголосувати за мої три подання тричі «за»: за притягнення до кримінальної відповідальності, за затримання та арешт.

Мені нелегко про це вас просити, але вдумайтеся, колеги, відповідно до частини третьої статті 258 Кримінального кодексу України за тероризм сидять сотні підозрюваних, які привозили зброю і готувалися до вчинення терористичних актів або стріляли в наших солдатів. Якщо ми сьогодні візьмемо трьох бійців-бойовиків «ЛНР» чи «ДНР» (це частина друга статті 258 Кримінального кодексу України), теж пожаліємо, не арештуємо? Не створюйте прецеденту. Закон – один для всіх: для тих, хто отримав Зірку, і для тих, хто відверто зробив наліпки «ДНР». Для всіх український закон має бути один. Прошу голосувати «за» *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено за повною процедурою, і ми переходимо до прийняття рішень.

Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування проект Постанови «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Савченко Н.В.». Прошу народних депутатів голосувати. Голосуємо.

Буде три голосування.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Друге голосування. Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування проект Постанови «Про надання згоди на затримання народного депутата України Савченко Н.В.». Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Третє голосування. Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування проект Постанови «Про надання згоди на обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (арешту) стосовно народного депутата України Савченко Н.В.». Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Повідомляю Генерального прокурора України про прийняття рішення Верховною Радою України щодо всіх трьох подань Генерального прокурора України.

Шановні колеги, прошу всіх залишатися на місцях. Зараз у нас на розгляді дуже важливі питання. Колеги, у нас висока концентрація. Прошу всіх залишатися на місцях.

Я пропоную (ми маємо це зробити до обіду) включити до порядку денного сесії для прийняття рішення проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» ([№ 8120](#)) та проект закону «Про

внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» щодо відтермінування заходів фінансового контролю для окремих суб'єктів декларування» ([№ 8120-1](#)). Це про пролонгування е-декларування. Колеги, це є в порядку денному. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 136.

Що ви робите, колеги? Це ж е-декларування. Колеги, зорієнтуйтеся. Ще раз пояснюю, просто ви не розходьтеся (*Шум у залі*). Буду уважнішим... Я ставлю на голосування питання, яке зазначене в порядку денному сесії для включення до порядку денного та прийняття рішення сьогодні. Продовження е-декларування. Будь ласка, колеги, зорієнтуйтеся. Ми маємо сьогодні його прийняти. Колеги, прошу всіх дуже уважно брати участь у голосуванні. «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Батьківщина», Радикальна партія, я прошу всіх включити сьогодні до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекти № 8120 та № 8120-1.

Прошу підтримати. Голосуємо, колеги. Ми до обіду маємо це прийняти. Голосуємо, не виходьте із залу.

«За» – 181.

Колеги, я ще раз, втретє, поставлю на голосування. Зорієнтуйтеся. Це правильне питання, колеги. Воно грамотно виписано, учора комітет його розробив. Це компромісне рішення, яке підтримано комітетом. Я дуже прошу, колеги, його проголосувати.

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах останнє голосування.

«Блок Петра Порошенка» – 73, «Народний фронт» – 54, «Опозиційний блок» – 0, «Об'єднання «Самопоміч» – 23, Радикальної партії – 2, «Батьківщина» – 6.

Колеги, додайте голосів.

Прошу вас ще раз підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення зараз проектів законів № 8120 та № 8120-1. Прошу підтримати. Це компромісне рішення, підтримане всім комітетом. Кожен голос має значення. Голосуємо.

«За» – 193.

Добре. Ставитиму після обіду ще раз на голосування.

Наступне. Пропоную включити до порядку денного для прийняття рішення сьогодні проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради

України стосовно невизнання Україною легітимності виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України – Автономній Республіці Крим та місті Севастополь» ([№ 8168-1](#)).

Це комітетське узгоджене рішення, яке підтримано всіма фракціями. Прошу включити його до порядку денного, щоб ми сьогодні прийняли рішення. Прошу проголосувати пропозицію про включення до порядку денного для розгляду сьогодні проекту постанови, про що ми говорили зранку. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Наступне питання, яке є в порядку денному для включення. Колеги, це також наша спільна позиція, підписана всіма головами фракцій. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо розподілу посад у комітетах Верховної Ради України за принципом д'Ондта» ([№ 7550](#)). Це з наступного скликання. Реформи Ради. Підписано всіма головами фракцій. Я закликаю фракції, усіх, хто бере участь у «Діалогах Моне», з великим...

Ми про це не раз говорили. Пані Оксано, пане Артуре, колеги, давайте підтримаємо пропозицію про включення до порядку денного і зараз розглянемо. Це хороший компромісний законопроект. Прошу підтримати. Це наші міжнародні зобов'язання і реформа Ради. Голосуємо. Підтримайте, друзі! Це моє велике прохання.

«За» – 210.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування, не всі зорієнтувалися.

Хочу сказати, що всі голови фракцій є авторами цього законопроекту. Це було наше спільне зобов'язання з європарламентаріями, щодо якого ми провели безліч дискусій. Уся робоча група проголосувала і підтримала це. Дуже вас прошу підтримати.

Колеги, ставлю ще раз на голосування пропозицію про включення до порядку денного та прийняття рішення зараз проекту закону № 7550. Нагадую, ми провели десятки розмов, було створено сім робочих груп. Прошу всіх підтримати це включення до порядку денного сесії, щоб ми зараз змогли прийняти рішення. Прошу підтримати. Прошу кожного уважно голосувати. Підтримуйте.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ми можемо переходити до його розгляду. Ми провели надто багато дискусій. Прошу не виходити із залу.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

Не виходьте із залу, робочий день! Я буду називати, хто виходить із залу. Немає ніякої перерви, колеги!

«За» – 138.

Колеги, у нас зараз робочий час. Є пропозиція, щоб ми з трьох питань, які ми включили до порядку денного сесії, розглянули проект постанови. Приймається? Приймається.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України стосовно невизнання Україною легітимності виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України – Автономній Республіці Крим та місті Севастополь».

Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Наголошували на тому, щоб цей проект постанови прийняти сьогодні. Будь ласка.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошую шановного народного депутата України Тарасюка Бориса Івановича. Будь ласка. Ми мусимо заслухати доповідача і співдоповідача, а потім будемо обговорювати та голосувати.

Будь ласка, Борисе Івановичу.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні колеги! Під час розгляду попереднього питання Генеральний прокурор поставив завдання, що треба знайти ляльковода, який керує антиукраїнськими силами в Україні.

Я хочу сказати, що його шукати не треба, цей ляльковод відомий, його ім'я Володимир Володимирович Путін, термін повноважень

якого продовжили ще на черговий строк, у тому числі за рахунок наших з вами громадян окупованої Автономної Республіки Крим.

Ця заява спрямована на те, що ми не визнаємо результатів виборів Президента Російської Федерації на нашій українській землі – на території окупованої Автономної Республіки Крим.

Я хочу висловити вдячність авторам двох проектів постанов від фракції «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» за те, що вони вийшли з цією ідеєю. Текст, що пропонується вашій увазі, є компромісним і дає можливість усім проукраїнським фракціям проголосувати за цю заяву.

Звертаюся від імені авторів з проханням підтримати даний проект заяви, і тим самим ще раз вдарити по антиукраїнських силах, у тому числі в Україні.

Дякую за увагу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Борисе Івановичу.

Запрошую до співдоповіді голову Комітету у закордонних справах Гопко Ганну Миколаївну. Відповідно до Регламенту я продовжую засідання до 15 хвилин. Думаю, що ми швидше приймемо.

Будь ласка, Ганно Миколаївно.

ГОПКО Г.М. Добрий день, шановні колеги! Хочу подякувати фракціям «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», Радикальній партії, «Батьківщина», «Об'єднання Самопоміч» і всім, хто працював над цією заявою. У цій заяві Верховна Рада говорить про те, що організація окупаційною російською адміністрацією в рамках виборів Президента Російської Федерації голосування на тимчасово окупованій території України – Автономній Республіці Крим та міста Севастополь – є протиправною. Результати цього незаконного голосування є нікчемними і не мають жодних правових наслідків.

Ми в цій заяві закликаємо міжнародне співтовариство застосувати додаткові санкції проти Російської Федерації та персональні санкції (обмеження) до осіб, причетних до організації і проведення незаконного голосування під час виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованій території – Автономній Республіці Крим та міста Севастополь, а також причетних до систематичних

порушень основоположних прав і свобод людини на тимчасово окупованій території України.

Хочу сказати, що 1 березня, ще до цього так званого переобрання Путіна, ми зверталися до міжнародної громадськості. Зокрема, наше представництво в ООН передало звернення Верховної Ради України до Генерального секретаря ООН, членів Ради безпеки ООН, а також всіх наших міжнародних партнерів, у якому ми засудили дії Російської Федерації і вимагали санкцій.

Колеги, приклад Савченко свідчить, що ми повинні готуватися до того, що в Кремля є чіткий план щодо дестабілізації, і на цьому історія розхитування, дезорганізації, хаосу в Україні не закінчиться. Тому що імунитетом від таких, як Савченко, може бути середній клас в Україні, може бути відродження економіки, сильна армія. Але найголовніше – це здатність політичного класу об'єднувати зусилля і працювати спільно для того, щоб держава Україна відбулася і стала насправді сильною і незалежною.

Я дякую і прошу підтримати цей текст проекту постанови, напрацьований у комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Дуже коротко, будь ласка. Ні, є бажаючі виступати. Колеги, так не вийде. Пан Чубаров підійшов і попросив слово для виступу. Думаю, що «Блок Петра Порошенка» йому дасть можливість виступити.

Отже, від фракції «Батьківщина» Кириленко передає слово Крульکو. Будь ласка, пане Іване.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, насамперед хочу подякувати комітету за те, що в нас є текст, який об'єднає цю сесійну залу. Це, безумовно, мабуть правильно, щоб парламент України висловився з приводу того, як Росія організувала і провела вибори в окупованому Криму.

У мене виникає запитання. Скажіть, будь ласка, хто в нас у країні відповідальний за зовнішню політику і хто нею керує реально? Чому до сьогодні немає жодної заяви Глави держави – Президента України

з цього приводу? Чому немає жодної заяви Міністерства закордонних справ? Ви подивіться, усі країни, які чи визнають вибори на окупованих територіях, чи не визнають, висловилися або голосами глав держав, або голосами Міністерства закордонних справ. Жодна країна не висловлювалася голосом парламенту, бо зовнішньою політикою керує Президент і Міністерство закордонних справ. Чому мовчить Президент України і Міністерство закордонних справ України? Це питання зависло в повітрі.

Я вимагаю, щоб була чітка позиція з приводу того, що в нас немає позиції зовнішньополітичного відомства щодо виборів в Росії. Вважаю, що така позиція мала б бути.

Ми сьогодні як парламент мали б підтримати заяву Міністерства закордонних справ України з приводу того, що Україна не визнає виборів в окупованому Криму. А ми натомість змушені видумувати свої заяви, і це, вважаю, неправильно. А цю заяву ми, безумовно, проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз від фракції «Народний фронт» Микола Величкович передає слово для виступу Максиму Бурбаку (*Шум у залі*). Після того буде ваш повноцінний виступ. Не на 1 хвилину, а повноцінний виступ.

Будь ласка, Максиме Бурбак.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги, я хотів, щоб градус напруги трохи зменшився в цьому сесійному залі і щоб ми всі разом прийняли компромісну постанову, проект якої був зареєстрований профільним комітетом, і врешті-решт, подали потужний сигнал, по-перше, нашим українцям, які в тимчасово окупованому Криму не пішли на вибори. Вони є українцями, громадянами України, і Крим – це Україна.

По-друге, це потужний сигнал світовій спільноті про те, що вибори, які пройшли незаконно в Криму, роблять вибори Президента Росії нелегітимними.

По-третє, це дасть нам можливість сконсолідувати правову вимогу, яку ми подаватимемо в усі міжнародні суди, що після того як ми виграємо в країни-агресора цю війну, подамо на відшкодування всіх матеріальних збитків, які були завдані під час незаконної окупації Криму і Донбасу.

Але найголовніше, ми знайшли компроміс між проектом постанови, який був зареєстрований фракцією «Народний фронт», і проектом постанови, який зареєстрований фракцією «Блок Петра Порошенка». Нам важливо сьогодні прийняти рішення щодо того, щоб парламент зробив політичну заяву і засудив незаконно проведені вибори на тимчасово окупованій території. Але для мене, для фракції «Народний фронт» вибори Президента Росії, які відбувалися в Криму, роблять їх нелегітимними по всій території Росії. Це відкрита публічна позиція фракції «Народний фронт».

Ще раз запрошую всіх проголосувати і дати чіткий сигнал нашим громадянам на тимчасово окупованій території і нашим західним партнерам про те, що Крим – це Україна, Донбас – це Україна. Ми переможемо. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» слово надається Ірині Луценко.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, звертаюся насамперед до фракції «Батьківщина», яка тут поширила неправдиву інформацію. Щойно минуло шість годин після проведення виборів Президента Росії, зразу 19 березня Президент України заявив про те, що вважає від імені України вибори на окупованій території України Крим нелегітимними, що всі ці вибори і рішення є фільчиною грамотою, що на території Криму може обиратися лише український Президент. Він сказав, що це порушення з боку Росії підриває будь-які міжнародні домовленості і будь-які міжнародні стандарти. Він подякував країнам Європейського Союзу, країнам світу, Сполученим Штатам Америки і всім іншим країнам, які не

визнали вибори Президента Росії у тимчасово анексованому Криму легітимними. Це ми як парламент повинні були саме в перший день зареєструвати і проголосувати.

Але в мене запитання до фракції «Батьківщина»: а де ваш лідер? Чому вона не голосує? Чому вона зараз не підтримує? Де вона? Чому вона не голосувала за Савченко? Звинувачувати легше всього. Натискаймо зелену кнопку і виражаймо позицію від України.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Мосійчук передає слово для виступу Чубарову. Будь ласка, 2 хвилини.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Учора й сьогодні новинні стрічки знову наповнені повідомленнями про арешти та обшуки в будинках кримських татар. Сьогодні зранку працівники ФСБ заарештували Нарімана Мемедемінова, батька трьох малолітніх дітей, громадського активіста, блогера, який висвітлює репресії і гоніння проти кримським татар з боку окупантів.

Шановні колеги! Проведення незаконних виборів Президента Росії в українському Криму – це виклик, по суті, не менш загрозливий для всього світу, ніж військове вторгнення Росії на українську землю, і зрозуміло, що саме розширенням цих виборів, незаконним їх проведенням в українському Криму Путін уже виявляється нелегітимним президентом.

Дуже шкодую, що один з варіантів проекту заяви був відізваний, я готовий був за нього голосувати. Але оскільки зараз є узгоджений варіант, мені просто доведеться підтримати і його. Однак хочу сказати, що та тенденція, яка зараз відбувається у світі щодо того, щоб якомога швидше ввести ембарго на російські нафту і газ, аби вимкнути банківську систему *SWIFT*, аби все-таки наполягати на тому, щоб Путіна повністю ізолювати, це має бути нашим пріоритетним завданням. Якщо навколо цієї заяви ми всі – Міністерство закордонних справ України, парламент, Президент України – будемо рухатися саме

цим шляхом, щоб усе-таки повністю ізолювати Путіна, то думаю, що саме з такими застереженнями можна підтримати цю заяву.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, заключний виступ. Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» – Тарас Пастух.

Через 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу запросити до залу тих, хто вийшов у кулуари, через 2 хвилини відбудеться голосування щодо надзвичайно важливого і принципового питання.

Будь ласка, пане Тарасе.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні колеги! Очевидно, що фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримує цю заяву, хоча в мене взагалі викликає сумнів, що та кількість депутатів, яка залишається в залі, здатна буде прийняти її.

Але в мене наступне запитання. Ви всі пригадуєте, коли в нас тривали перший, другий роки війни і наших хлопців та дівчат сотнями, тисячами почала вбивати «російська чума», Європа, світ висловлювали занепокоєння. Ми обурювалися і просили їх запровадити конкретні дії, не лише санкції, а допомогти Україні, безпосередньо надавши зброю та іншу допомогу. Нарешті Європа і світ зрозуміли, що «російська чума» на території України не зупиниться, вона вже далеко в Європі. Це побачили Сполучені Штати Америки, вона і там присутня. Але натомість щоб український парламент, підтримавши на сьогодні вже доволі радикальні дії Європи, також робив відповідні кроки щодо Росії, не просто приймаючи постанови про визнання чи невизнання Росії, а почав запроваджувати ті самі фінансові санкції до російського бізнесу, до російських дипломатів, висилаючи їх з території України, почав запроваджувати ті кроки, які вимагає кожен українець, втративши на сьогодні як не рідних, близьких, то своїх щонайменше друзів. Проте ми приймаємо постанови, заяви про те, що стурбовані тим. Якщо єдиний орган законодавчої влади в державі – парламент – приймає таку постанову, повинні стати наступні кроки

обов'язковими для Міністерства закордонних справ України, для того щоб денонсувати угоди про дружбу і співробітництво з Росією.

Цей проект постанови повинен стати і предметом діяльності для Президента України. Чи може він після того засудження, яке висловив, і український парламент це підтримує, про невизнання результатів виборів у Криму, спілкуватися з нелегітимним Президентом Російської Федерації? На нашу думку, очевидно, що ні. Якщо не буде цієї принципової позиції, такі наші постанови й надалі залишатимуться політичними. Народ України від нас вимагає конкретних дій і конкретних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми переходимо до прийняття рішення. Хочу наголосити, що найголовніше завдання – це висловити політичну позицію. Колеги, я впевнений, що громадяни України спостерігатимуть за голосуванням кожного. Тому прошу зайти до залу. Це питання буде мати великий суспільний резонанс, і тому я прошу всіх запросити депутатів до залу і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України стосовно невизнання Україною легітимності виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України – Автономній Республіці Крим та місті Севастополь» ([№ 8168-1](#)) за основу та в цілому. Прошу підтримати. Уважно беріть участь у голосуванні. Кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 255.

Постанову прийнято. Вітаю український парламент з принциповою позицією.

Хочу сказати, що в нас робота до обіду була активною, але після обіду в порядку денному стоять також надзвичайно важливі питання. Тому прошу всіх о 16 годині прибути до залу для продовження роботи.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Дякую.